

940542
ΓΡΑΜ

Πρωταίην) Γεώργιος.

Βιογραφικὴ ἀπομνημονεύματα ἡλικίας
ποσότητος. ἡλικίας ἀριθμοῦ
δύο ἐν Χανίοις κτλ.

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ

Γεωργ. Σταυραδίου

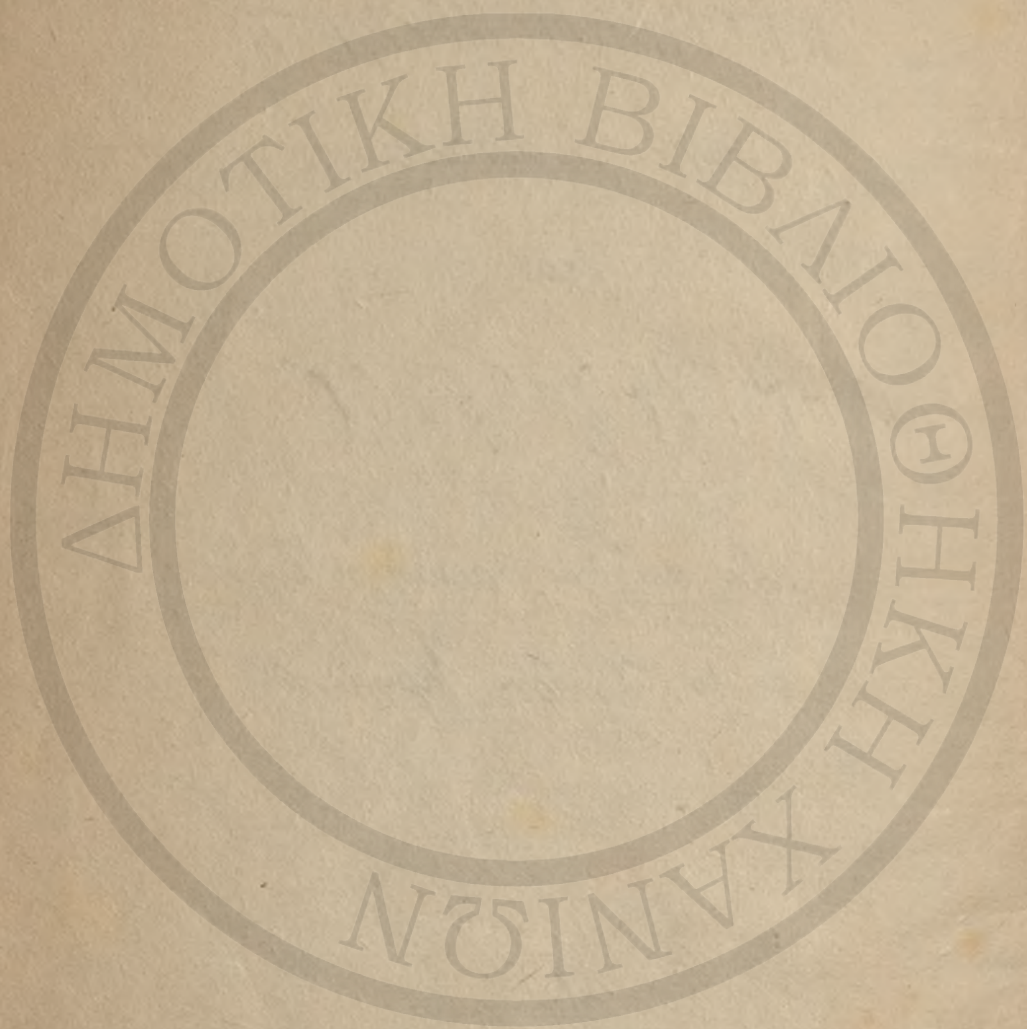
ἔτος

ΜΑΡΤΥΡΟΛΟΓΙΟΝ

τῶν ἀββῶν ἀναρχονιδίου

ἐν Κωνσταντινουπόλει

1894

24

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ

ΓΕΩΡ. ΠΑΠΑΔΑΚΗ

ΗΤΟΙ

ΜΑΡΤΥΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΤΩΝ ΑΔΙΚΩΣ ΑΠΑΓΧΟΝΙΣΘΕΝΤΩΝ

ΕΝ ΧΑΝΙΟΙΣ ΚΡΗΤΗΣ

ΓΕΩΡ. ΠΑΠΑΔΑΚΗ ΚΑΙ ΑΝΤ. ΛΑΡΕΝΤΖΑΚΗ

1894

ΑΠΟΜΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ

ΓΕΩΡ. ΠΑΠΑΔΑΚΗ

ΗΤΟΙ

ΜΑΡΤΥΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΤΩΝ ΑΔΙΚΩΣ ΑΠΑΓΧΟΝΙΣΘΕΝΤΩΝ

ΕΝ ΧΑΝΙΟΙΣ ΚΡΗΤΗΣ

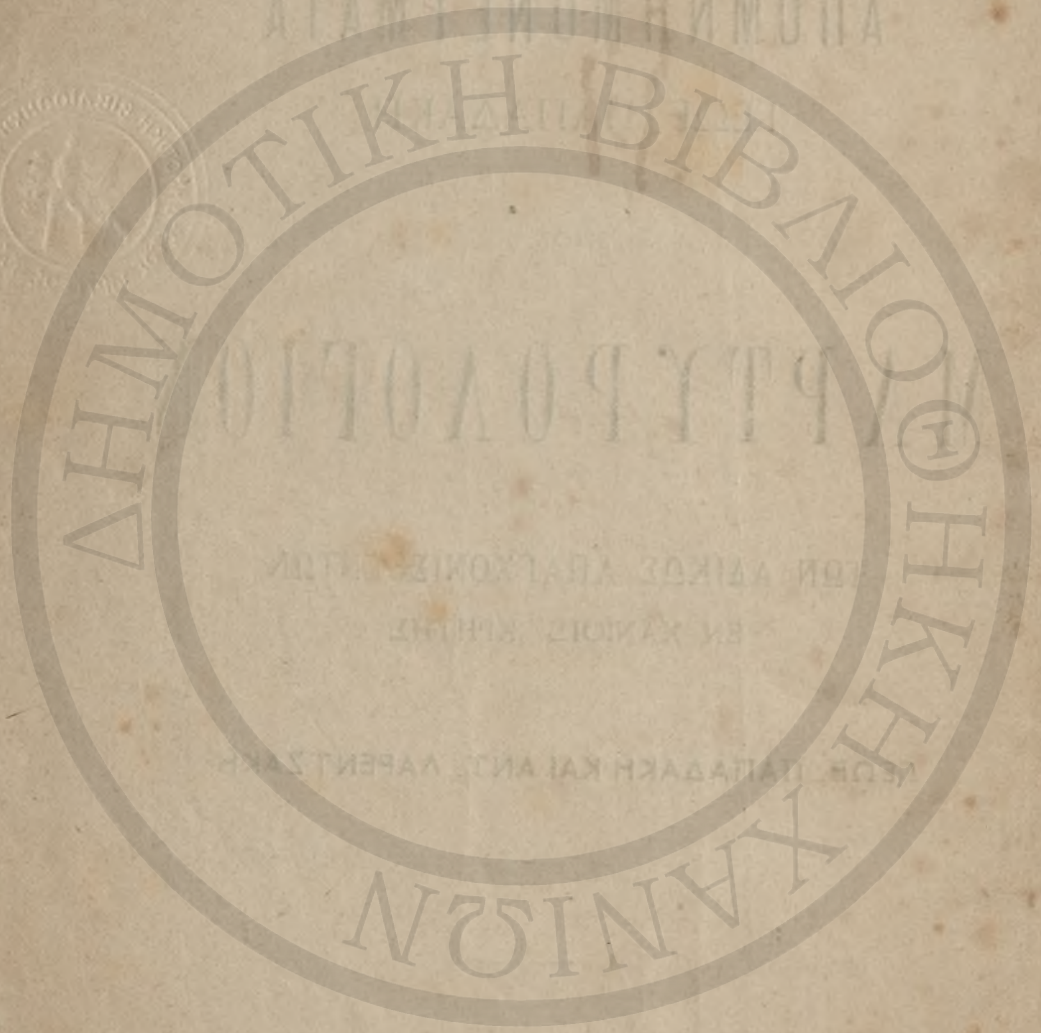
ΓΕΩΡ. ΠΑΠΑΔΑΚΗ ΚΑΙ ΑΝΤ. ΛΑΡΕΝΤΖΑΚΗ

Νέοι 33-46

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΧΑΝΙΩΝ
4878
21-3-1958
Pub. 562/PAP?

ΑΠΟΜΗΝΕΥΜΑΤΑ

ΕΛΛΗΝΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΡΟΥΡΤΕΡΟΛΟΓΙΟ
ΑΝΤΙΣΤΑΣΙΑ ΑΡΧΟΝΤΕΙΟΥ
ΕΝ ΧΑΡΙΩΣ ΚΑΙΝΩ
ΑΝΤΙΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΡΧΟΝΤΕΙΟΥ

Π Ρ Ο Λ Ο Γ Ο Σ

Τὴν νύκτα τῆς 12^{ης} Δεκεμβρίου τοῦ 1892 ἐν τῇ ἐξοχικῇ ἐπαύλει τῶν ὀθωμανῶν ἀδελφῶν Μπαντράκη, τῇ κειμένῃ ἐν τῷ χωρίῳ Λουτράκι τῆς ἐπαρχίας Κυδωνίας, ἀπέχοντι τῆς πόλεως τῶν Χανίων τρίωρον ἀπόστασιν, ἐδολοφονήθη ὁ εἷς τῶν ἰδιοκτητῶν Τεφεῆκ Μπαντράκης.

Αἱ διοικητικαὶ καὶ πολιτικαὶ ἀρχαί, ἀγνοοῦσαι τοὺς ἐνόχους, συνέλαβον πλείστους ἀθώους, ἐν οἷς καὶ τοὺς Γεώργιον Παπαδάκη καὶ Ἀντώνιον Λαρεντζάκη, οὓς ᾤδηγησαν εἰς τὰς ἐν Χανίοις φυλακάς. Ἐκεῖ ἡ διοικητικὴ ἀρχή, ἔχουσα τὴν δικαστικὴν ὄλως ὑποχείριον, ὑπέβαλεν αὐτοὺς εἰς ἀνακρίσεις, καὶ ἐν ᾧ οὐδεμία τῶν κρατουμένων ἐνοχὴ προέκυπτε, κατεδικάσθησαν οἱ Γεώργ. Παπαδάκης καὶ Ἀντ. Λαρεντζάκης εἰς θάνατον, τελεσθέντα δι' ἀγχόνης τὴν νύκτα τῆς 7 πρὸς τὴν 8 Ἰανουαρίου ἐνεστῶτος ἔτους.

Ἐν τῇ εἰρκτῇ ἀπὸ τῆς συλλήψεώς των μέχρι τῆς ἀπαισίας στιγμῆς τοῦ ἀπαγχονισμοῦ των, τὰ θύματα ταῦτα τῆς αὐθαιρέσις καὶ τοῦ Τουρκικοῦ φανατισμοῦ, ὑπέστησαν φοβεράς βασάνους καὶ μαρτύρια παρὰ τῶν ὀργάνων τῆς ἐξουσίας. Πάντα ταῦτα ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ ὁ ἕτερος τῶν ἀπαγχονισθέντων Γεώργ. Παπαδάκης ἐν φυλλαδίῳ περιέγραψεν, ὡς θέλει παρατηρήσῃ ὁ ἀναγνώστης, ἀπὸ τῆς διαπράξεως τοῦ φόνου τοῦ Μπατράκη ἀρχόμενος καὶ τελευτῶν εἰς τὰς παραμονὰς τοῦ ἀπαγχονισμοῦ των. Ἐν αὐτῷ καταφαίνεται ἡ ἀθωότης τῶν θανατωθέντων καὶ ἡ ἐνοχὴ ἐνὸς τῶν ἀδελφῶν τοῦ φονευθέντος Μπαντράκη.

Ὁ συγγραφεὺς τοῦ μαρτυρολογίου τούτου μόνον τὸ Σχολαρχεῖον συμπληρώσας, δὲν ἐξεφράζετο κατὰ τὴν σύνταξιν κανονικῶς, ἀλλὰ τείνων πρὸς τὴν καθαρεύουσαν ὑπέπιπτεν εἰς πλείστους σολοικισμούς, οὓς ὡς μὴ ἀλλοιοῦντας τὴν ἐννοίαν δὲν μεταβάλλομεν διὰ τὸ πιστόν.

Τὸ ἐν εἴδῃ ἀποφνημονευμάτων εὐρεθὲν τοῦτο φυλλάδιον με-
ταξὺ τῶν σημειώσεών του, παραδίδομεν εἰς τὴν δημοσιότητα, ἵνα
γνωρίσῃ τὸ Πανελλήνιον, ὅποια μαρτύρια οἱ ἀδελφοὶ των Κρήτες
ὑφίστανται, καὶ ἡ Εὐρώπη ὁποίας κυβερνήσεως τὴν νομιμότητα
ἀναγνωρίζει, ἥτις ἀντὶ νὰ προστατεύῃ ἐκ τῶν κακῶν τοὺς ὑποτε-
λεῖς της, ἔρχεται αὐτὴ καὶ ὑπὸ τὸ πρόσχημα ὅτι θέλει νὰ τιμω-
ρήσῃ ἐνόχους, ὑποβάλλει ἀθώους χριστιανοὺς εἰς τσαῦτα φρι-
κῶδη δεινὰ καὶ τέλος εἰς τὸν δι' ἀγχόνης θάνατον.

Κατά τὸ ἔτος τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ ἑννενηκοστοῦ δευτέρου ἔτους τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου καὶ ἡμερομηνίαν 12 καὶ ἡμέραν Παρασκευὴν καὶ ὥραν δύο καὶ ἡμίσειαν τῆς νυκτός, φοβερὸν κακούργημα διεπράχθη εἰς τὸ χωρίον Λουτράκη Ἐπαρχίας Κυθωνίας ἐπὶ τοῦ ἀτυχοῦς σώματος τοῦ Τεφικ Μπαντράκη φονεύσας αὐτὸν μὲ ὄπλα σεσωπὰ καὶ τζιφτέδες πεπληρωμένα μὲ πυρίτιδα καὶ σφαίρας καὶ ἀσκάγια καὶ μικρὰ σφαιρίδια, τραυματίσας δὲ αὐτὸν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ Μελλιγγίου καὶ τραυματισθεὶς ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ὄμου καὶ εὐθὺς ἐξέπνευσε. Ὁ ἀνὴρ οὗτος ἦτο πεπληρωμένος ὄλα τὰ καλὰ τὰ ὁποῖα δύναται νὰ ἔχη τις εἰς τὸν προσωρινὸν κόσμον, ἀλλὰ πολὺ ὅμως ἐξεῖχε τῶν ἄλλων ἀδελφῶν καὶ κατὰ τὴν φρόνησιν καὶ κατὰ τὸν πλοῦτον καὶ καθ' ὄλα τὰ μέτρα. Τὸ χωρίον πολὺ ἐτίμα καὶ ἠγάπα τὸν δυστυχῆ τοῦτον νέον ἕνεκα τῶν καλῶν χαρακτηριστικῶν προτερημάτων, καὶ ἀφοῦ ἤκουσαν τὴν θλιβεράν ταύτην εἶδησιν κατὰ τοῦ δυστυχοῦς Τεφικ ὅλοι συνέλυπηθήσαν καὶ τὸν συνέκλαυσαν τὸν δυστυχῆ νέον. Ἐνεκα λοιπὸν τῶν καλῶν προτερημάτων καὶ τῆς τακτοποιήσεως τῶν πραγμάτων αὐτοῦ καὶ τὴν καλὴν σύστασιν τοῦ χωρίου ὅπου εἶχε. Διὰ τοῦτο ἐφθόνησεν αὐτὸν ὁ αἰμοδόρρος ἀδελφός του Ἰλχαμῆ Μπάντρης καὶ ἄλλων ἀδίκων αἰτιῶν ἀρχίσας καὶ ἔτρεφε μῖσος ἐναντίον τοῦ καλοκαγῆθου ἀνδρός Τεφικ καὶ ἤρξε καὶ ἐκαιροφυλάκει ἀπὸ προηγούμενον καιρὸν διὰ νὰ τὸν φονεύσῃ καὶ διὰ πολλὰς αἰτίας νὰ ἐποφελθῆ, καὶ ἕνεκα τοῦ πάθους ὃν ἔτρεφε εἰς αὐτὸν καὶ διὰ νὰ κληρονομήσῃ αὐτὸν διότι ἦτο πλέον ἀπολλωλὸς πρόβατον ἕνεκα τῆς μέθης καὶ τῶν καταχρήσεων ἃς ἐποίει. Ἐπειδὴ λοιπὸν προσεπαθεὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀλλὰ φοβούμενος τὴν καταδίκην τῶν νόμων καὶ τὴν ὀργὴν τοῦ ἀδελφοῦ του Χουσεὶν Μπάντρης εὔρε ὁ Ἰούδας ὁ δόλιος ἄλλον τρόπον διὰ νὰ τὸν φονεύσῃ καὶ σκεφθεὶς καλῶς ὅτι ὑπάρχουν ἄνθρωποι καὶ μὲ χρήματα δύνανται νὰ διαπράξουν τὸ στυγερώτερον κακούργημα, καὶ πράγματι ἐξετέλεσε τὸν οὐτιδανὸν σκοπὸν του καὶ εὔρεν τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τρεῖς μῆνας προτοῦ καὶ ἕκαμνον τὰ σχέδια καὶ τὰς ἐνέδρας καὶ τὰς συμφωνίας καὶ ὄλα τὰ ὁποῖα συντείνουν εἰς τοιοῦτον στυγερὸν κακούργημα μελέτας καὶ ἀπάται, καθὼς καὶ προηγούμενας κατὰ διήγησιν τοῦ δυστυχοῦς παθόντος εἰς πολλοὺς ἀνθρώπους καὶ μάλιστα συγχωριανούς του ὅτι τὰ ἀπωλεσθέντα πρόβατα τὰ ὁποῖα ἀπωλέσθησαν ἐκ τοῦ Μετοχίου εἰς τῶν ἐνδοτέρων οἰκειῶν τοῦ παθόντος ἔγεινε

ὁ ἴδιος ὁ Ἰλχαμῆ προδότης καὶ τὰ παρέδωκε τὸν φονεῶν αὐτοῦ καὶ οἶαν δῆποτε ἄλλην κατάχρησιν τῶν δύο ἀδελφῶν Χουσεῖν καὶ Τερφικ ἔγινε, εἰς τὴν περιουσίαν των καὶ εἰς τὰ ζῶα των καὶ εἰς τὰ γενήματά των καὶ εἰς τὰ ἐντὸς καὶ εἰς τὰ ἐκτὸς ἦτο παραίτιος παντὸς κακοῦ καὶ ἐπὶ τέλους ὁ ἄθλιος ἐξετέλεσε τὴν ἀνθρωποκτονίαν κατὰ τοῦ καλοκαγᾶθου ἁδελφοῦ του Τερφικ.

Μεθ' ὅλα ταῦτα τὰ ἀποτρόπαια καὶ σκληροκάρδια ἐνεργήματα τοῦ αἰμοδόρου καὶ δολοφόνου καὶ ἀπανθρώπου Ἰλχαμῆ, ἤλθε ἡ δῦσις τοῦ Ἡλίου καὶ σκότος καὶ ζοφερά ἡμέρα καὶ μαύρη νεφελώδης ἥτις ἐπεσκίασε τὸ χωρίον Λουτράκη καὶ τοὺς ἐν αὐτῷ κατοίκους μικροὺς καὶ μεγάλους γυναῖκας καὶ ἄνδρας γέροντες καὶ γράδες παιδιὰ καὶ ὅπου εἶχον μόνον τὴν πνοὴν εἰς τὸ στόμα καὶ ἠδύναντο νὰ βαδίζωσι.

Κατὰ τὰς δύο δὲ καὶ ἡμίσιαν ὥραν τῆς νυκτὸς ἔγινε τὸ φοβερὸν κακούρημα καὶ κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν χωρικῶν ἄλλοι μὲν ἐκάθηντο εἰς τὰς ἐστίας των καὶ ἐθερμαίνοντο ἕνεκα τοῦ χειμῶνος ἄλλοι δὲ εἰς καφφενεῖον καὶ ἄλλοι εἶχον πέση εἰς τὴν κλίνην των ὑπὸ τοῦ κόπου τῆς ἡμέρας, οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων ὁ μὲν Γεώργιος Παπαδάκης μετὰ τὸν δεῖπνον ἐκατέβη εἰς τὸ ἔρημον χωρίον καὶ διὰ νὰ διωρθώσῃ τὰ βώδια του καὶ διὰ νὰ καθίσῃ εἰς τὸ καφφενεῖον ὀλίγον διορθώσας δὲ αὐτὰ καὶ παρατηρῶν εἰς τὸ ἀραχνιασμένον καφφενεῖον ὅτι ἦτο ἀκόμη κλειστὸν ἐσκεύθη νὰ ὑπάγῃ εἰς τοῦ θεῖου του τοῦ Κωνσταντίνου Χατζιδάκη τὸν οἶκον διὰ νὰ ἀποσπερίσῃ ἕως νὰ ἀνοίξῃ τὸ Βουλισμένον καφφενεῖον, εὐρίκει δὲ ἐκεῖ τὸν ἄτιμον Θεοχάρην Παναουδάκη καὶ τοὺς δυστηχεῖς Κωνσταντ. Χατζιδάκη μετὰ τῆς συζύγου του Σοφίας Φιλιποπούλας καὶ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ Δεσποινῆς Χατζιδάκη καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν ζωήτσαν καὶ Ἀριάδην Χατζιδάκην ἐδέχθησαν λοιπὸν αὐτὸν τὸν Γεώργιον Παπαδάκην φιλοφρόνως καὶ εἰς ἀνεψιὸς αὐτῶν καὶ τὸν ὑπεχρέωσαν νὰ καθίσῃ διὰ νὰ τοὺς εἰπῇ καὶ νὰ μάθουν διὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρογύνου Μιχαὴλ Χογχαλακῆ καὶ τῆς συζύγου αὐτοῦ Ζαμπιάς ἔγγονος τοῦ Ἀντωνίου Σύφακα καὶ ἠρώτων αὐτὸν περιεργάζοντο τὸ πῶς ἀπέθαναν καὶ οἱ δύο εἰς μίαν ἡμέραν ἐκάθισεν λοιπὸν καὶ αὐτὸς ὁ δυστυχῆς ἕως ὅτου ἠκούσθησαν οἱ τουφεκισμοὶ τοῦ παθόντος τὸ δυστύχημα. Οἱ δὲ Ἀντώνιος Λαρεντζάκης καὶ Ἐμμανουὴλ Χατζιδάκης ἐκάθηντο εἰς τὸ καφφενεῖον ὁποῦ πῆγε προδὲκα λεπτῶν καὶ μάλιστα ἐκάθητο ἐκεῖ καὶ ὁ ἴδιος ὁ καφεπῶλης Ἀντώνιος Παναουδάκης καὶ Νικόλ. Παναουδάκης καὶ Γεώρ. Παναουδάκης καὶ Βαρδῆς Σταυρούδης καὶ Ἀναστάσιος Χατζιδάκης καὶ Γεώργιος Λαρεντζάκης ὁ ὅποιος τυγχάνει ἀδελφὸς τοῦ Ἀντωνίου Λαρεν-

τζάνκη και Κουνιάδος του Έμμ. Χατζιδάκη και καθώς έμβήκαν, αυτοί οι δύο εις τὸ καφνεῖον ἐπειδὴ ἔλειπον 8 ἡμέρας ἤργάζοντο εις τοῦ Παπιόλου τὸ χωρίον διέταξεν εις αὐτοὺς δύο καφφέδες, και ὅταν ἔγειναν ἔτοιμοι οἱ καφφέδες ἔφθασε και ὁ Γεώργιος Σφακιανάκης ἐκεῖ διορθώσαν λοιπὸν τοὺς καφφέδες και βαδίζων πρὸς αὐτοὺς αἴφνης ἀκούονται οἱ τουφεκισμοὶ και ὅσοι ἐκάθηντο εις τὸ καφνεῖον ἐβγήκαν ἔξω διὰ νὰ μάθουν και νὰ ἀκούσουν ἀπὸ τοῦ ἠκούσθησαν και οὔτε τοὺς καφφέδες δὲν ἐκράτησε ἔνεκα ὅπου ἐρωτήσανε εις τὸν ἐπάνω καφεντζῆ τοῦ τὸ εἶπαν ; εἰ τουφεκίεις ; και αὐτοὶ ἦτο ἔξω και εἶπε εις αὐτοὺς ὅτι εις τὸ Μετόχι ἠκούσθησαν και μάλιστα ἀκούονται και φωναὶ και εὐθύς ἠκροάσθησαν και αὐτοὶ οἱ παρευρισκόμενοι εις τὰ ἔξω τοῦ καφνεῖου και ἐβάδισαν πρὸς τὸ μέρος τοῦ Κωνσταντ. Χατζιδάκη τὸν οἶκον ὅπου εἶχε πλησίον τοῦ Μετοχίου και ἀντίκρου καθαρὸν οἱ προβαδίσαντες δι' εἰσὶν οὗτοι πρῶτοι Έμμ. Χατζιδάκης και Γεώργιος Λαρετζάκης και Ἀντώνιος Λαρετζάκης και Γεώργιος Παπαδάκης οἱ δὲ λοιποὶ ἔμειναν εις τὸ καφνεῖον και ὑπερότερα ἦλθεν ὁ πρόστιχος και ἀπάνθρωπος Στυλιανὸς Παναουδάκης και μὲ ὀλίγας λέξεις ἀτιμος οἰκογένεια και ἦτο και ἀπὸ τῆς οἰκίας τοῦ Κωνσταντίνου Χατζιδάκη ἔξωθεν ἐρχόμενος και ἀνέβαινον ἐπὶ τοῦ δώματος διὰ νὰ μάθουν και αὐτοὶ και νὰ ἀκούσουν τί ἦτο αἱ φωναὶ και οἰμωγαὶ και οὗτοι ἔπραξαν και ἐξερχόμενοι ἐκ τοῦ καφνεῖου συνοθρίσθησαν ἐκεῖ ὁ Κωνστ. Χατζιδάκης και ἡ σύζυγος αὐτοῦ Σοφία και αἱ δύο θυγατέρες αὐτοῦ και ἡ Δεσποινιά Χατζιδάκη και ἡ Ζαφύρεννα Νικολάου Κιλαϊδῆ σύζυγος και θυγάτηρ αὐτῶν Χρυσῆ Κιλαϊδῆ και ἡ ὁποῖα εἶχε φέρει τὸ ζῶον τοῦ . . . τὴν στιγμὴν ταύτην και οἱ ἐκ τοῦ καφνεῖου Γεώργ. Λαρετζάκης και Ἀντώνιος Λαρετζάκης και Έμμ. Χατζιδάκης και Γεώργιος Παναουδάκης και Στυλιανὸς Παναουδάκης, και ἤκουσαν πὰς φωνὰς και τὰ κλάματα τὰ ὁποῖα ἔκαμνον οἱ δοῦλοι τοῦ Μετοχίου γυναῖκες και ἄνδρες και τὰς προσποιήσεις τοῦ αἰμοβόρου Ἰλχαμῆ δῆθεν ὅτι τὸν λυπῆτε και ἐφώναζε ἄχ γλυκέ μου ἀδελφέ και καθὼς λέγουσιν ἐλυποθυμοῦσε μάλιστα.

Ἔστεκον δὲ οἱ παρευρισκόμενοι ἐκεῖ ἐπὶ τοῦ δώματος και ἔλεγε καθείς τὴν ιδέαν του ὅτι νὰ ἐφρονεῦθησαν ἴσως οἱ δύο ἀδελφοὶ ἄλλοι μῆπως ἐφρονεῦθησαν μεταξύ των ὁ Ἰλχαμῆς μὲ τὸν Μετοχάρην του Γεώργιον Ὁρνέρον ἀπὸ Κεραμιά ἐπειδὴ ὑπῆρχε εις αὐτοὺς προηγουμένη φιλονικία και ἄλλοι ἄλλα, εις αὐτὴν δὲ τὴν στιγμὴν ἐπρόβαλε ἀπὸ τὸ παράθυρον ἡ γυναῖκα τοῦ Μετοχάρη τοῦ Ἰλχαμῆ ἡ ὁποῖα ἦτο μαζὺ μὲ τὴν Χανούμη τοῦ Ἰλχαμῆ και ἐφώναζε αὐτοῦ νὰ ὑπάγῃ διότι κλαίγῃ ἡ

γυναῖκα του καὶ εἶνε ἀπαρηγόρητος, τότε εὔρον καὶ οἱ ἐπὶ τοῦ δώματος
καιρὸν καὶ τὴν ἠρώτησαν τί εἶνε αἱ φωναὶ καὶ τί ἔγειεν ἐκεῖ καὶ ἀπαντᾷ
καὶ αὐτὴ μεγαλοφώνως ὅτι ἐφώνευσαν τὸν δυστυχῆ νέον Τεφικ ἐπὶ τῆς
κλίμακος αὐτοῦ καὶ ὅσοι ἤκουσαν τὴν λυπηρὰν ταύτην φωνὴν εἰς ἀπάν-
τησιν συνελυπήθησαν καὶ εἶπον μὲ τὴν συνηθισμένην λέξιν κρῖμας τὸν
νέον καὶ ἐκτύπησαν τὰς χεῖρας αὐτῶν εἰς τοὺς μερούς των. Καὶ ἐν τῷ
διαστήματι τούτῳ ἤκούοντο τῶν ἀλόγων πεταλιῆς καὶ ἐσιώπησαν ἕως
ὅτου ἤνοιξεν ἡ μεγάλη θύρα τοῦ Μετοχίου καὶ ἐξήρχοντο ἐφιπποὶ οἱ Με-
τοχάροι τοῦ Ἰλαχμῆ καὶ τοῦ ἀτυχοῦς Τεφικ Γεωργ. Ὀρνέρου καὶ Ἰω-
άνν. Τσιργιωτάκη διὰ τὰ ὑπάγουσιν πρὸς τὸν Πλατανιά γὰ δώσουν εἰδῆσιν
εἰς τὰς ἀρμοδίους ἀρχάς, τότε λοιπὸν πρὸς βεβαίωσιν τοῦ γεγονότος κα-
τέβη ἐκ τοῦ δώματος ὁ ἄτιμος Γεώργιος Παναουδάκης καὶ προχωρίσας
πρὸς αὐτοὺς τοὺς ἠρώτησε τί τρέχει καὶ ἐβεβαίωσαν καὶ αὐτοὶ τὸ συμβᾶν
καὶ ἔπειτα ἠρώτησε ποῖος τὸν ἐφώνευσεν, ἀλλ' αὐτοὶ εἶπον ὅτι δὲν εἰ-
ξεύρουσιν ὁ λόγος δὲ τοῦ ὅτι τοὺς ἠρώτησε ποῖος τὸν ἔφερεν ἦτο διὰ τὸν
Ἰλαχμῆν καθὼς ἦν καὶ βέβαιον ἕνεκα τῶν τόσων φιλονικειῶν ἃν εἶχον
προηγουμένως, ἦλθεν λοιπὸν αὐτὸς ὁ ἄθλιος ὁ Γεώργιος Παναουδάκης ἀπὸ
τὸν ποταμὸν ὅπου τοὺς ἠρώτησε καὶ μᾶς εἶπε τὴν βεβαίαν εἰδῆσιν ὅτι
ἐφώνευσεν ἄγνωστος τὸν Τεφικ Μπάντρη καὶ ὅτι ἐξέπνευσε χωρὶς γὰ ὁ-
μιλήσῃ, ἐν τῷ μεταξύ διελύσαμεν ὅλοι ἐπὶ τοῦ δώματος καὶ ἦλθε
ἐκαστος εἰς τὴν οἰκίαν του. Ὁ δὲ Γεώργιος Παπαδάκης ἐπειδὴ ἦτο ὁ
δρόμος του ἀπὸ τοῦ καφενεῖου τὴν θύραν ἐπαρακινήθη καὶ ἐπῆγε μέσα
εἰς τὸ καφενεῖον τοῦ Ἀντωνίου Παναουδάκη καὶ εὔρηκε ἐκεῖ τὸν καφε-
πώλην Α. Π. καὶ τὸν Γεώργιον Σφακιανᾶκην καὶ τὸν Νικόλαον Πανα-
ουδάκην καὶ Βαρδῆν Σταυροῦδην καὶ Ἀναστάσῃν Χατζιδάκην καὶ
Ἰωάννην Παναουδάκην καὶ τοὺς ἐκαλησπέρισε καὶ ἀντεπεκρίθησαν καὶ
αὐτοὶ μὲ τὴν ἰδίαν λέξιν τοῦ χαιρετισμοῦ καὶ τότε μὲ ἠρώτησαν παρη-
σία ὅλων τί ἔμαθες καὶ τί ἦτο οἱ τουφεκῆς καὶ αἱ φωναὶ εἰς τὸ Μετόχι
καὶ τοὺς εἰδηγήθη τὰ ὅσα ἤκουσα παρὰ τῶν δούλων τοῦ Μετοχίου καὶ
ἄλλοι ἐλυπήθησαν καὶ ἄλλοι ἔχαιρον μὲ τὴν βάρβαρον ἰδέαν μὲ τὴν
ὁποῖαν ἔχομεν, τότε ὁ Ἀναστάσης Χατζιδάκης εἰδιέταξε τοῦ Γεωργίου
Παπαδάκη ἕνα καφὲ ἀλλ' ἐκεῖνος ἀπεποιήθη ἐπειδὴ ἡ ὥρα ἦτο περα-
σμένη καὶ δὲν καθίζει ἐκεῖνος γὰ πῆ καφὲ ἀλλ' ἐκεῖνος ἠνάγκασε αὐ-
τὸν καὶ ἐκάθησεν ὀλίγον καὶ εἶπε φέρε μου ἕν ρώμη ἕνεκεν τοῦ ψύχους,
καὶ εὐθὺς τοῦ παρέδωσε καὶ ἕνα εἰκοσιπεντάρη καπνὸν καὶ τοῦ
ὅτι τὸν ἐζήτηε ἕκαμε λοιπὸν αὐτὸς ἕνα τσιγγάρον, καὶ ἔπια καὶ τὸ
ρώμη καὶ ἔπειτα τοῦ ἐπέστρεψε τὸν καπνὸν ἀλλ' ὁ Ἀναστ. Χατζιδά-

κης τοῦ εἶπε εἶνε ἰδικόν σου καὶ κράτησέ το αὐτό, ὁ δὲ Γεώργιος Παπαδάκης τοῦ ἔκαμε τὴν παρατήρησιν διὰ ποῖον λόγον νὰ τοῦ χαρίζη τὸν καπνὸν ἐνῶ δὲν εἶνε ἱκανὸς νὰ δωρίζη εἶπε δὲ εἰς αὐτὸν ὅτι ὁ Ἰωάννης Πατσουράκης τοῦ τὸν ἔστειλε καὶ τοῦ ἔκαμε λέγω καὶ τὴν παρατήρησιν διὰ τὸν πρῶτον καπνὸν ὅτι δὲν ἦτο καλὸς καὶ διὰ αὐτὸ τοῦ τὸν ἔστειλα τότε λοιπὸν τὸν ἐδέχθη ἀφοῦ ἤκουσε ταῦτα, καὶ ἔπειτα ἐσηκώθη ὁ Γεώργιος Παπαδάκης διὰ νὰ υπάγη νὰ πλαγιάσῃ εἰς τὸν οἶκον των. καὶ ἐν τῷ μεταξύ τοῦτο εἶχε διορίσῃ κατὰ τὴν χωρικὴν συνήθειαν ὁ Γεώργ. Σφακιανάκης ἑκατὸ δράμια ρώμη νὰ τὸ πίνουν ὅλοι καὶ υπάγη τὸν οἶσκον εἰς τὸν Γεώργιον Παπαδάκην ὁ καφεπώλης ὅταν ἐπροχωροῦσε νὰ ἔβγῃ ἔξω τῆς θύρας, καὶ τοῦ εἶπε πῆ ἀπὸ τὸν Γεώργιον Σφακιανάκην ἔλαβε λοιπὸν τὸ ποτήριον καὶ εἶπε εἰς ὑγείαν ὅπου κερναῖ, καὶ εὐθὺς ἔφυγε καὶ ἐπῆγε καὶ ἐπλαγιάσῃ εἰς τὸν οἶκον των καὶ ἀνήγγειλε καὶ εἰς τοὺς γονεῖς του τὸ συμβάν, καὶ μάλιστα εἶπε εἰς τὸν πατέρα του Παπᾶ Πέτρον μὴ σηκωθῆ πκλλά πρῶτὶ νὰ υπάγη εἰς τὴν λειτουργίαν διότι ἴσως νὰ στέσουν οἱ χωροφύλακες ἕως νὰ ἐξημερώσῃ καλὰ καὶ εἶνε κρύος νὰ μὴ πάθῃς καὶ ἔπειτα ὁ δυστυχέστατος τῶν ἀνθρώπων ἐπλαγιάσῃ εἰς τὸν σκοτινὸν καὶ τελευταῖον ὕπνον τοῦ οἴκου του.

Ὁ δὲ Ἄριστείδης Λαρετζάκης τὴν ὥραν ὅπου ἔγεινε τὸ στυγερὸν κακούργημα ἔκαθειδὸν ὑπὸ βαθῶν ὕπνον ἕνεκα τοῦ κόπου τῆς ἡμέρας καὶ μὴ γνωρίζοντες τίποτε ἐκ τούτου ἕως ὅτου ἤλθον τὰ ἀδελφία του Γεώργ. Ἄντωνιος Λαρετζάκης καὶ ἐδιηγήθησαν καὶ αὐτοὶ καθὼς ἤκουσαν ἐκ τῶν δούλων τῶν Μπάντριδων καὶ τότε ἐσηκώθη καὶ αὐτὸς ὁ δυστυχὴς καθὼς καὶ οἱ ἄλλοι δηλ. ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ὁ ἀδελφός των Ἐμμ. Λαρετζάκης καὶ αἱ κουνιάδες των Ἀναστασία καὶ Ζωήτσα καὶ ἰθρήνουν καὶ ἐλυποῦντο τὸν δυστυχῆ νέον Τεφίκ. Εὐθὺς ὅμως ἡ μήτηρ αὐτῶν ὡς λογικαὶ καὶ κατὰ τὰ κινήματα καὶ σχέδια τοῦ αἰμοβόρρου Ἰλχαμῆ εἶπε ὅτι ὅταν ἐλθῆ ἡ ἀρμοδία ἀρχὴ θὰ υπάγω νὰ εἰπῶ ὅτι οἱ δεῖνα . . . τὸν ἐφόνευσαν καὶ τοὺς ἔβαλε ὁ ἄθλιος ὁ ἀδελφός του Ἰλχαμῆς τότε δὲ ὁ μεγαλείτερος υἱὸς αὐτῆς Γεώργιος Λαρετζάκης ἐπέπληξε αὐτὴν νὰ σιωπήσῃ αὐτὰ τὰ λόγια, δὲν τὸ εἴξευρε ὁ δυστυχὴς ὅτι μαύρη νεφέλη ἤθελεν ἐπιπέσῃ εἰς τοὺς ἀδελφούς του τοὺς ἀτυχεῖς Ἄντ. καὶ Ἄριστείδην Λαρετζάκη καὶ εὐθὺς αὕτη ἐσιώπησε μὴ γνωρίζουσα τί ἤθελε τρέξῃ καὶ ἐπισκιάσῃ τὸ κεφάλη της.

Ὁ δὲ ἀφιλότιμος Θεοχάρης Παναουδάκης τὴν ὥραν ὅπου ἔγεινε ὁ φόνος ἐκοιμάτο μαζὶ μὲ τὴν σύζυγόν του εἰς τὸν οἶκόν του καὶ κατὰ τὴν ἀνάκρισιν τῆς γυναικὸς του τὸν εἶχεν ἀγγαλιάσῃ κατὰ τὴν συνήθειαν τοῦ

άνδρογύνου τήν στιγμήν όπου τούς ἐξύπνησε ὁ Νικόλαος Κικαϊδῆς καί τούς ἐδιηγῆθη τὸ συμβάν.

Εἰσελθόντες δὲ οἱ δοῦλοι αὐτῶν τῶν Μπάντριδων εἰς Πλατανιά καὶ δώσαντες τήν θλιβεράν εἶδησιν εἰς τὸν κύρ. Ἐπαρχον Κωνσταντῖνον Στεφανίδην καὶ εἰς τήν διαμένουσαν ἐκεῖ χωροφυλακὴν, ὡς καθῆκον αὐτὸν ἐτοιμάσθησαν καὶ διευθύνθησαν πρὸς τὸ μέρος ὅπου ἔγεινε τὸ συμβάν καὶ ἐντὸς μιᾶς ὥρας ἐφθασαν εἰς Λουτράκι. Ἀφοῦ ὅμως πρῶτον ἐτηλεγράφησε ὁ ἔπαρχος ἀπὸ Πλατανιά εἰς Χανιά πρὸς τὸν Διοικητὴν Μαχμούτ Τζελαλεδῆν Πασᾶ καὶ εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τοῦ παθόντος Χουσεῖν Μπάντρη. Ἀφοῦ δὲ ἐφθασαν εἰς τὸ Λουτράκι εἰς τὸ Μετόχι τῶν Μπάντριδων ὁ Ἐπαρχος καὶ ὅλη ἡ χωροφυλακὴ τοῦ Πλατανιά εὗρον ἐκεῖ ἔνθα ἦτο τὸ πτώμα τοῦ Τεφικ τὸν ἀδελφὸν του τὸν φονεὴν καὶ δόλιον Ἰλχμηὴ καὶ τὰς γυναίκας τῶν Μετοχάρων του καὶ συγχωριανούς τοῦ παθόντος, Γεώργιον Κωτάκη καὶ Δημήτριον Ἀθουσάκη καὶ Κωνσταν. Ἀνδρεδάκη καὶ Μιχαὴλ Βασιλάκη ὁ ὁποῖος καὶ τήν στιγμήν καθ' ἣν ἐφρονεῦθη ὁ ἀτυχῆς Τεφικ ἦτο ἐκεῖ ἀντικρὺ καὶ συνέτριγεν καὶ ἔπινεν μὲ τὸν Γεώργιον Ὀρνέρον καὶ μὲ τὸν ἄθλιον Ἰλχμηὴν ποιήσας δὲ αὐτὸς τὸ σχέδιον τοῦ συμποσίου διὰ νὰ ἔχη ἀπόδειξιν ἐὰν τὸν ἐνοχοποιήσουν καθὼς ὁ ἄθλιος τὸ ἤξευρε.

Εὐρὰν δὲ ὁ Ἐπαρχος αὐτοὺς ἐκεῖ καὶ μάλιστα ὁ δόλιος Ἰλχμηὴ ἀφοῦ ἤκουσε ὅτι ἔρχεται ὁ Ἐπαρχος κυρ. Κ. Στεφανίδης, ὁ καλὸς χριστιανὸς ἐπροσποιήθη ὅτι ἐλυποτήμησε καὶ δὲν ἐλάλει τὸν καιρὸν ὅπου τὸν ἀνάκρινε ὁ ἔπαρχος ἐρωτῶν δὲ αὐτὸν ποῖον ἢ ποίους νὰ θεωρῆ ἐνόχους τοῦ ἀδελφοῦ του διὰ νὰ τούς συλλάβῃ, αὐτὸς δὲ ὁ Ἰλχμηὴν ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ μὲ πολλὰ βάρσανα τὸ στόμα του εἶπεν ὅτι δὲν ὑποψιάζομαι κανένα ἀπὸ τὸ χωρίον μας ἐνοχον κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ μου, ἀλλ' αὐτὸς εἶνε ἀπὸ μακριὰν καὶ δὲν εἶνε χωριανὸς τήν ἰδίαν δὲ ἐρώτησιν ἀποτείνει καὶ πρὸς τοὺς παρόντας χωριανούς πέραδρον Γ. Κωτάκη καὶ Δημογέροντα Μιχαὴλ Βασιλάκη καὶ τὸν Μετοχάρων αὐτοῦ τοῦ παθόντος, σύζυγον τοῦ Ἰωάννη Γσιργιωτάκη καὶ αὐτὸν τὸν ἴδιον τὸν ἄνδρα της καὶ εἶπε δὲν ἐγνωρίσαμεν κανένα, μόνον ἀφοῦ ἠκούσθησαν οἱ τουφεκισμαὶ ἠκούσαμεν εἰς τὸ δῶμα τοῦ ἰοῦ οἴκου ἐνθα ἐμέναμεν πάντοτε ἴχνη ὡς τριῶν ἀνθρώπων καὶ ἠκούσαμεν καὶ τήν φωνὴν τοῦ παθόντος ὄφο!, καὶ εὐθὺς ἐξῆλθαμεν ἔξω τοῦ οἴκου καὶ ἦτο πλησίον ἡ κλίμακα τοῦ ἀνωγείου τοῦ παθόντος ἐνθα ἐπλάγιαζε ὁ παθὼν Τεφικ καὶ τὸν βλέπομαι καὶ ἦτο χαμαὶ εἰς τήν κλίμακα ἄλαλος καὶ ἄπνους καὶ ἐσύραμε φωνὰς καὶ τήν αὐτὴν στιγμήν ἐξῆλθον καὶ οἱ συντρόγωντες ἀπέναντι τῆς οἰκίας τοῦ

Ἰλχαμῆ Μιχ. Βασιλάκης καὶ Γεώργ. Ὀρνέστος καὶ ὁ δόλιος Ἰλχαμῆν, δὲν ἐφανέρωσαν ὅμως οἱ συντρώγοντες μὲ τὸν Ἰλχαμῆ ὅτι ἀφοῦ ἤκουσαν τοὺς τουφεκισμοὺς καθὼς γίνεταί συνήθεια καὶ θέλουσι νὰ ἐξέλθουν οἱ εὐρισκόμενοι ἐντὸς οἰκίας τινὸς ἔξω ὅτι αὐτὸς τοὺς ἤμπόδισε διὰ ποῖον λόγον ἄραγε ; βέβαια διὰ νὰ μὴ τοὺς γνωρίσουν ἢ διὰ νὰ μὴ τοὺς πάρουν ἀπὸ πίσω καὶ μάλιστα νὰ ζητήσῃ τὴν προστασίαν των νὰ ἀνοίξουν τὰς θύρας τοῦ Μετοχιῦ καὶ νὰ φωνάζουν καὶ τῶν χωριανῶν καθὼς ἦτο ἡ ὥρα ἀκόμη ἐνορὶς νὰ πάρουν δεξιὰ καὶ ἀριστερά, ἀλλ' αὐτὸς ὁ δόλιος ἠθέλησε νὰ τοὺς κάμῃ καιρὸν διὰ νὰ μὴ ἀνακαλυφθοῦν οὐδόλως καθὼς ἔγεινε ἀφοῦ λοιπὸν εἶχον τὰ πράγματα οὕτω ὁ ἑπαρχος οὔτε βῆμα ἔκαμε πρὸς σύλληψιν ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐπερίμενε καὶ ἀνοτέρας διαταγὰς καὶ τὰς διαταγὰς καὶ σχέδια τοῦ ἀδίκου Μπάντρη ἀφοῦ φθάσῃ.

Εἰς τὰς ὁκτώ δὲ τῆς νυκτὸς εὐθὺς ἀφοῦ ἔφθασε ἡ εἰδήσις εἰς Χανία ἔρχονται ἀπὸ Χανία ἀνώτεροι λειτουργοὶ παντὸς τάξεως καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τοῦ παθόντος Χουσεῖν Μπάντρη ὁ ὁποῖος εἶχε τύχει ἐδῶ ἀπὸ Λασιθίη ὅπου ἦτο πρόεδρος τοῦ τμηματικοῦ Κακουργοδικείου καὶ καθὼς ἔφθασε εἰς Λουτράκι αὐτὸς καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ καὶ ὁ κυρ. Εἰσαγγελεὺς τῶν Πρωτοδικῶν Πιστολάκης καὶ ὁ ἐπιθεωρητὴς τῆς χωροφυλακῆς κύρ. Γ. Βλαζιάκης καὶ ἄλλος Λοχαγὸς καὶ Ἀνθυπασισταὶ καὶ Λοχίαὶ πεζικοῦ καὶ ἵππικοῦ ἔδωκε ὁ Χουσεῖν Μπάντρη διαταγὴν, ὅτι νὰ ὑπάγητε εὐθὺς νὰ συλάβητε τὸν Γεώργιον Παπαδάκη βέβαια ὅπου εἶχε τὸ πάθος πρὸς αὐτὸν ὁ ἴδιος καὶ εἰς τὸν Θεόδωρον Φιλιπάκη καὶ Γεώργιον Σφακιανάκη καὶ Ἐμμανουὴλ Φιλιπάκη ἕνεκα ὅπου εἶχε πάθος τῆς ἐποχῆς τοῦ ὀγδοῆντα ἐννέα, ἐπειδὴ δὲν ἔβαλον τὸ στῆθος των νὰ τὸν λητρώσουν τὰ πράγματά του καὶ τὰς οἰκίας του καὶ ἄλλα. Ὡς ὑπάλληλοι δὲ καὶ ὡς καθῆκον αὐτὸ ἔπραξαν οὕτως καὶ διηυθύνθησαν πρὸς τὴν οἰκίαν τοῦ Παπα Πέτρου πρῶτον καὶ πρῶτον ὁ Λοχαγὸς τῆς ἐπίπου χωροφυλακῆς καὶ ἄλλοι ἱππεῖς καὶ πεζοὶ στρατιῶται καὶ εἰς δημογέρων τοῦ χωρίου Φαθογιάννου Σελίμης Μαλαγαδάκης καὶ φθάσαντες δρομαῖος εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Παπα Πέτρου ἀνέβησαν ἐπὶ τοῦ ἀνωγείου ἐνθα ἐκοιμᾶτο ὁ ἰδιοκτήτης αὐτῆς καὶ φωνάζας ὁ δημογέρων Σελίμης ὅτι ἀνοιξε γέροντα καὶ εὐθὺς ἐνόησαν καὶ ἤνοιξε καὶ εἰσελθόντες μέσα καὶ παρατηρήσαντες ποῦ ἔκειτο ἕκαστος τῶν παιδῶν αὐτοῦ καὶ ἀφοῦ δὲν εἶδον τὸν Γεώργιον Παπαδάκη ἐπειδὴ εἶχε τὸ κρεβάτι του. Εἰς κατώγειον τῆς οἰκίας ἠρώτησαν αὐτὸν μὲ θυμὸν ποῦ εἶνε ὁ υἱὸς σου Γεώργιος ; αὐτὸς ἀπεκρίθη ὅτι κάτω κοιμᾶτε καὶ εὐθὺς τοῦ φωνάζει ὁ δυστυχὴς πατήρ του καὶ ὁ ἄτυχος καὶ κακομοίρης ἀντεπεκρίθη, ὄριστε ἐδῶ εἶμαι, καὶ κα-

τέβησαν με ὀρμὴν καὶ εἶπον εἰς αὐτόν, σήκω μωρέ καὶ διατὶ δὲν μᾶς ὀμίλησες τὸν καιρὸν ὅπου ἐφωνάξαμε; αὐτὸς ἀπεκρίθη δὲν μοῦ ἐφω-
νάζατε ἐμένα ἐφωνάζατε τοῦ πατρός μου νὰ σηκωθῆ, ὁ δυστυχῆς ἤρ-
χισε νὰ ἐνδύεται τὰ φορέματα του καὶ αὐτοὶ ἐβίαζαν αὐτὸν ἕως ὅτου
ἔγεινε ἑτοιμὸς καὶ ἔπειτα ἔκαμαν ἐπιθεώρησιν εἰς ὅλας τὰς οἰκίας των
καὶ παρέλαβον ὅσα ἄλλα ὄπλα εὗρον εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, δηλαδὴ
ἐν σασεπῶ καὶ τζιφτέ δίκανον καὶ συνέλαβον καὶ αὐτὸν μαζὴ καὶ ἐπο-
ρεύθησαν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἰωάννου Βασιλάκη καὶ συνέλαβον καὶ αὐ-
τὸν καὶ ἀπὸ κεῖ εἰς τὸν Δ. Σφακιανάκη καὶ συνέλαβον καὶ αὐτὸν
καὶ τοὺς ἔφερον εἰς τὸ Μετόχιον εἰς τὴν οἰκίαν ἐνθα ἔκειτο τὸ πτώμα
τοῦ Τερικ καὶ τοὺς ἐκάθησαν ἐκεῖ μαζὺ με τὸν Θεόδωρον καὶ Ἐμμαν.
Φιλιπάκη τοὺς ὁποίους εἶχον ἐκεῖ ἄλλοι ὑπάγει μᾶς ὠρίσαν λοιπὸν καὶ
ἐκαθίσαμεν χωριστὰ ὁ εἰς ἀπὸ τὸν ἄλλον καὶ εἰς τὸν κύκλον μας ἦτο
καὶ τὸ πτώμα τοῦ Τερικ διὰ νὰ τὸ βλέπομεν, ἄξιον λύτης ἦτο ὅμως
νὰ βλέπη τις τοιοῦτον νέον βεθαμμένον μέσα εἰς τὸ κάλος καὶ τὴν ὠρι-
ότητα τοῦ ἀναστήματος νὰ κείτεται ἄπνους καὶ ἄφρονος ὁ πρὸ ὀλίγου
ὀμιλῶν καὶ λαλῶν καὶ αἰφνης νὰ ὑποστῆ τοὺς δρυμυτάτους πόνους τοῦ
ἀδίκου καὶ ἀνιάτου θανάτου.

Εἰσελθὼν δὲ ὁ κ. Μπιστολάκης ὁ εἰσαγγελεὺς τῶν Πιλιμελοδιτῶν καὶ
διατάξας καὶ με ἔβαλαν τὸν Γεώργιον Παπαδάκη εἰς τὴν κάμεραν τοῦ
παθόντος, καὶ ἤρχισε τὴν πρώτην ἀνάκρισιν τοῦ ἦσαν σήμερον; ἐξευ-
γάριζα καὶ ποῦ ἐξευγάριζες; καὶ με ποῖον; καὶ ποῖοι ἄνθρωποι ἦσαν πλη-
σίον σας; ἠρωτρίου εἰς τὴν θέσιν Κουμαρῆ εἰς τὰ Μουρέλα μας, με τὸν
μετοχάρι μας Ἐμμ. Μυριαδάκη καὶ με τὸν πατέρα του Μάρκον Μυρι-
δάκη καὶ ὁ ἀδελφὸς Ἀπόστολος Παπαδάκης, καὶ ἦτο καὶ ἐκεῖ πλησίον
ὁ Γ. Παναουδάκης καὶ ξεκουτζούρονε εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν πρᾶγμα καὶ
ὁ Κωνσταντῖνος Ἀνδρεδάκης εἰς τὸ πρᾶγμα του καὶ ἐδούλευε. Καὶ ἐδού-
λευες ὅλην τὴν ἡμέραν; καὶ ὁ ἴδιος ὁ Ἰλχαμῆς ἐπέρασε ἀπὸ ἐκεῖ ἀπὸ
πάνω καὶ με εἶδε. Καὶ ποῖοι ξένοι ἄνθρωποι ἦλθον εἰς τὸν οἶκον σας; οὐ-
δεὶς, κανένας Λακιώτης συγγενῆ σας μήπως εἶλθε; σοῦ λέγω ὅτι δὲν ἦλθε
κανένας ξένος ἢ συγγενεὶς σχεδὸν δύο μῆνας. Ἐχεις καὶ ἄλλα ὑποδή-
ματα; ἐκτὸς αὐτῶν τὰ ὁποῖα φορεῖς; Μάλιστα ἔχω ἄλλα ξεσχισμένα
καὶ δὲν τὰ βάζω οὔτε τὰ ἔβαλα τώρα 2 μῆνες.

Καὶ ποῦ τὰ ἔχης; εἰς τὴν κλίνην μου ἀπὸ κάτω βερυπωμένα κα
ξεσχισμένα καὶ σὰν θέλῃς στείλε νὰ τὰ πάρῃς ὑπερότερα ἐσηκώθη καὶ
ἔφυγε εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ Χουσεῖν Μπάντρη ἐνθα ἦτο ὅλη ἡ εἰσαγγελία
τῆς ὁποίας ἔκαμεν τὰ σχέδια ὁ ἄδικος Χουσεῖν Μπάντρης, ἐντὸς λοι-

πὸν ἡμισύας ὥρας βλέπω καὶ ἔφεραν τοὺς τρεῖς Λαρετζάκιδες Γεώργιον, Ἄντων, καὶ Ἀριστείδην καὶ Κωνστ. καὶ Ἐμμ. Χατζιδάκην καὶ Δημήτριον καὶ Ἡλίαν Ἀθουσάκην καὶ ἄλλους χωριανούς τοὺς ὁποίους δὲν ἐνθυμοῦμαι καλῶς ἀφ’ ὧμος ἐξημέρωσε ἡ θλιβερὴ ἡμέρα ἔφεραν καὶ τὸν Παπᾶ Πέτρον καὶ τοὺς ἄλλους υἱοὺς αὐτοῦ Χαράλαμπον ὁ ὁποῖος ἦτο ἐλεηνὸς ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν πρὸ ἐνὸς μηνὸς καὶ τὸν Ἀπόστολον. Ἐπειτα τοὺς ἔβαλαν εἰς ἓνα βουιδόσπητο ὅλους τοὺς χωριανούς ἐκτὸς τοῦ δυστυχῆ Γεώργ. Παπαδάκην τὸν ὁποῖον ἐφύλατε ἡ χωροφυλακὴ εἰς τὸ δωμάτιον ὅπερ προηγουμένως ἀνεφέραμεν ἐν τῷ μεταξὺ δὲ τοῦτο βλέπω ἀπὸ τὸ παραθύρον καὶ ἔβαστοῦσαν τὰ ὑποδήματά μου καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸ ἀπέναντι τοῦ παραθύρου δῶμα καὶ ἔκαμον ὅτι μετροῦν ἔχνη ἀνθρώπων μόνον οἱ χωροφύλακες καὶ οἱ Κ. Ἐπαρχος καὶ Εἰσαγγελεὺς ἔστεκαν ἀπέναντι τοῦ δώματος εἰς τὴν κλίμακα τοῦ Χουσεῖν Μπάντρη, εἶχε δὲ ἀπόστασιν ἀπὸ ἐκεῖ ὅπου ἐμετροῦσαν τὰ ὑποδήματα ἕως ἐκεῖ ὅπου ἔστεκαν οἱ καλοὶ χριστιανοὶ καὶ πατριῶται ὡς μιᾶς σκοποβολῆς διὰ νὰ φονεύσῃ μικρὸν πτηνὸν δῆθεν ὅτι ἔβλεπον τί κάμνουν. Ἄραγε δὲ ἐνόησαν καὶ δὲν ἐσκέφθησαν ὡς ἀνώτεροι ὑπάλληλοι ὅτι τότε μὲ ἀποκεφάλιζον ἀφ’ ὧς τοὺς ἄφησαν μόνους τῶν καὶ πρὸ πάντων ὅπου ὁ Χουσεῖν Μπάντρη ἤθελε νὰ μὲ καταστρέψῃ ἕνεκα τοῦ ἐγωῖσμοῦ καὶ τοῦ πάθους ὃν ἔτρεφε πρὸς ἐμὲ ἀλλ’ αὐτοὶ καὶ οἱ δύο ἔπαρχος καὶ Εἰσαγγελεὺς ἐπρόβλεπον τὰς θέσεις καὶ οἱ ἄλλοι ὀθωμανοὶ τί δικαιοσύνην περιμένεις ; καὶ παρὼν ἐκεῖ εἰς τὴν ἐπιθεωρίαν τοῦ Χουσεῖν Μπάντρη καὶ τὸν ἦκουον καὶ τὸν ἔβλεπον ἀπὸ τὸ παραθύρον καὶ ἔλεγε ὅτι ἀπὸ τὰ ἔχνη δὲν εἶνε τοῦ Παπαδακιοῦ τῶν ὑποδημάτων τί βέβαια ἤθελεν εἰπῆ ἡ χωροφυλακὴ ἐνῶ ἔβλεπε τὸν Διοικητὴν τοῦ τμήματος Χανίων Χουσεῖν Μπάνδρη, Βέβαια, βέβαια, καὶ τοιουτοτρόπως καθὼς ἐκατέβησαν ἀπὸ τὸ δῶμα εἶπον εἰς τὸν κ. Ἐπαρχον Κ. Στεφανίδην καὶ εἰς τὸν Εἰσαγγελεῖα Μπιστολάκη καὶ μὲ τὴν καταθεσιν αὐτὴν καὶ ἰδίου τοῦ Χουσεῖν Μπάντρη ἔκαμον τὰς ἐκθέσεις τῶν καὶ οἱ δύο. Διατί λοιπὸν ὡς χριστιανοὶ τὸν καιρὸν ὅπου ἔκαμον τὴν αὐτοψίαν νὰ μὴ εἶνε καὶ αὐτοὶ παρὼν καὶ νὰ παρατηρήσουν καὶ τότε νὰ κάμουν τὰς ἐκθέσεις τῶν ; βέβαια ὡς δειλοὶ ἐφοβήθησαν τὸν Χουσεῖν Μπάντρη καὶ πρέπει νὰ ὑπακούσωμεν εἰς αὐτὸν δικαίως καὶ ἀδίκως. Γενομένης δὲ τῆς ἡμέρας ἀκριβῶς κατὰ διαταγὴν τῶν ὑπαλλήλων μὲ ἐκατέβασαν ἀπὸ τὸ δωμάτιον τοῦ παθόντος καὶ διατάξας διὰ νὰ μὲ δέσουν ἐπειδὴ εἶχον τὸ σχοινίον ἔτοιμον καὶ εἶπον εἰς αὐτοὺς τοὺς λοχίας ὅτι ἡ ζώνη μου εἶνε στερεὰ καὶ νὰ μὴ μὲ δέσουν μὲ τὸ σχοινίον, ἐπαρτήρησε λοιπὸν καὶ αὐτὸς καὶ πράγματι μὲ ἔδεσαν μὲ τὴν

ζώνην μου ὀπίσθεν τὰς χεῖρας τόσοσ στερεὰ καὶ σφικτὰ ὥστε δὲν ὑπέφερον εἰς τὸν δρόμον ὥστε τοὺς ἐπαρακάλεσα νὰ μὲ ἀχαμνίσουν ὀλίγον. Οἱ παραλαβόντες με δὲ ἦσαν τρεῖς ἔφιπποι χωροφύλακες μετὰ τοῦ Λοχίου, καὶ εἰς πεζὸς λοχίας μὲ ἐσυνόδευεν μὲ τόσῃν προσοχῇ καὶ μὲ ἐπιβλεψίν ὥστε ἐνόμιζεν ὅτι θὰ ἀποσπάσω τὴν ζώνην διὰ νὰ φύγω. Οἱ μὲν δύο ἤθελον νὰ μοῦ κάμουν μικρὸν πανηγῦρι εἰς τὴν θέσιν κηπαρίασ ὅπου εἶνε ἀπόκρυφον μέρος, οἱ δὲ ἄλλοι ἤρνούοντο νὰ πράξουν τοῦτο, καὶ ἐλυτρώθην ὁμως ἀπὸ τοῦ ὀλεθρίου σκοποῦ τῶν ἐγὼ ὁμως ἐφοβήθην σφόδρα ἔως νὰ φθάσωμεν τὸ χωρίον Μόδι, ἀπὸ ἐκεῖ δὲ καὶ πέρα μοῦ ἀπήντων εἰς τὸν δρόμον τακτικὰ ἄνθρωποι καὶ δὲν ὑπῆρχε φόβος.

Ἄφου δὲ ὁμως ἐπεράσαμεν τὸ χωρίον Μόδι καὶ ἐφθάσαμεν εἰς τὴν θέσιν «Κουλοῦρες» ἔκαμον σχέδιον μὲ τουρκικὴν διάλεκτον καὶ αἴφνης μοῦ εἶπον, φύγε μωρὲ καὶ εὐθὺς κεντοῦν τὰ ἄλογά τῶν καὶ ἀπεμακρύνθησαν ἔως πενήντα μέτρα καὶ μὲ ἄφησαν ὀπίσω, καὶ τί ἦτο ὁ δόλιος σκοπὸς τῶν νὰ κάμω δῆθεν ὅτι ἤθελον νὰ φύγω καὶ εὐθὺς νὰ μοῦ πυροβολήσουν καὶ νὰ μὲ φονεύσουν ἔνεκα τῆς καθαρᾶς θέσεωσ ἐκεῖ· ἐγὼ ὁμως ἐσκεύεθην τὴν δολιότητά τῶν καὶ ἠκολούθουν μὲ βίαν ὀπίσθεν αὐτῶν καὶ ἔνεκα ὅπου δὲν εἰμπόρουν οὔτε κίνημα νὰ κάμω ἔνεκα ὅπου ἤμην δέσμιος καὶ ἐλυποθυμοῦσα ἀπὸ τὸν σφιγμόν, καὶ ἐξ ἄλλου ὅτι ἤμην ἀθῶος ὁ δυστυχῆσ μὲ τόσα ἀποδεικτικὰ μέσα τὰ ὁποῖα ἐματαιώθησαν, ἔνεκα τῶν αἰμοβόρων καὶ δολίων ἀνθρώπων, πάλιν καὶ ἐκεῖ ἀπέβει μάταιον τὸ σχέδιόν τῶν καὶ ἡ δολιότησ τῶν. Ἐφθάσαμεν εἰς Πλατανιά καὶ ἀπὸ ἐκεῖ εἰς τὸ Ἐπαρχεῖον ἔνθα ἦτο καὶ σταθμὸς καὶ προσωρινῶσ φυλακὴ μὲ παρῆδωσαν εἰς ἕνα ἀνθυπασιιστῆ καὶ μὲ παρέλαβε καὶ μὲ ἔβαλε εἰς μικρὸν ὑπόγειον καὶ μὲ ἔπεισε καὶ ἔπειτα μὲ ἔκλεισε, ἐγὼ λοιπὸν παρεκάλεσα αὐτόν νὰ μὲ λύσῃ διότι δὲν ὑπέφερον πλέον ἀπὸ τὰς χεῖρας μου καὶ ἤμην διὰ νὰ λυποθυμήσω πλέον ἤλθε λοιπὸν ὁ ἄθλιος καὶ ἔλαβε τὴν ζώνην μου καὶ ἐνόμιζον ὅτι μὲ ἐλυπήθη ὁ βάρβαρος διὰ νὰ μὲ λύσῃ καὶ τότε μοῦ ἀπεκριθῆ τώρα μωρὲ κερατὰ θὰ σὲ λύσω καὶ ἐκεῖνος ὁ ἀλύπητος μὲ ἐσφυγγε πολὺ περισσότερον καὶ ἔπειτα μοῦ ἔδωκε καὶ 2 χαστούκια μὲ ὄλην του τὴν δύναμιν εἰς τὸ πρόσωπον καὶ μοῦ εἶπε τὸν ἐσκότωσεσ μωρὲ κερατὰ ; Ἐγὼ δὲ εἶπον εἰς αὐτόν ὅτι ἀδίκως μὲ κτυπᾶσ διότι εἶμαι ἀθῶος σιωπῆ ἀφου δὲ ἔκαμε τὴν ὄρεξίν του ἐπῆγε καὶ ἐκάθισε μὲ αὐτούσ ὄφτινες μὲ εἶχον φέρει ἐκεῖ καὶ τοὺς ἡρώτα τί ἔμαθον καὶ πῶσ ἐφρονεύθη καὶ τί ἀνεκάλυψαν εἰς αὐτὸ τὸ κακούργημα, αὐτοὶ δὲ τοῦ ἐδιηγῆθησαν ὅσα ἤκουσαν καὶ εἶδον καὶ τότε ἤκουσαν καὶ ἔλεγον δι' ἐμὲ τὸν δυστυχῆ Γεώργιον Παπαδάκην ὅτι ἐφόρει ἄλλα ὑποδήματα καὶ ἄλλα

είχεν εἰς τὸν οἶκον του καὶ αὐτοὶ οἱ ψεῦσται τὰ ἀνεκάλυψαν καὶ ὅτι ἐμέτρησαν τὰ ἴχνη τὰ ἐπὶ τοῦ δώματος βρεθέντα καὶ ἐφαρμύζοντα μὲ τὰ ὑποδήματα τὰ ὅποια εἶχε ἀνταλλάξει καὶ ἐκεῖ ἤκουσα ὅτι ἦτο τὸ ὄπλον μου ἐκπυρσοκροτημένον καὶ τότε μὲ ἐπαρτήρησε ὁ ἀξιωματικὸς καὶ ἔτριξε τοὺς ὀδόντας του καὶ ἐξήρχοντο καὶ ἀφροὶ ἀπὸ τὸ ὄσθιον στόμα του. Εἰς μωρὸς δὲ ἀφοῦ ἤκουσε ταῦτα ἐχάρη ὅτι συνελήφθη ὁ ἴδιος ὅπου τὸν ἐφόνευσε εὐθύς διέταξε εἰς αὐτοὺς ἀρκετὸν οἶνον καὶ συνέπινον ὁμοῦ διὰ τὴν σύλληψιν καὶ τὴν ἰκανότητα τῆς ὑπαλληλίας. Σκεπτόμενος δὲ ἐκεῖ ὅπου τοὺς ἔβλεπον καὶ συνέπινον τὸν βαρὺν οἶνον ὁ Γεώργ. Παπαδάκης ὅτι ἂν αὐτοὶ πάλιν μὲ πάρουν καὶ μὲ φέρουν εἰς Χανία θὰ μὲ τελειώσουν τοῦ ζῆν ἀπὸ τὰς κακουχίας καὶ βασάνους τοῦ ξύλου καὶ ἴσως καὶ παιρετέρω....

Ἐν τῷ μεταξύ δὲ εἰς τὰς 6 τῆς ἡμέρας ἔφερον καὶ τοὺς συγχωριανοὺς ἡμῶν τοὺς προαναφέροντας εἰς τὸ ἴδιον μέρος ὅπου ἦμην καὶ ἐγὼ ὁμοῦ καὶ ἄλλοι ἀπὸ ἄλλον χωρίον Λακιώτες Ἰωάννης Κουτρουλάκης καὶ Χαρ. Κουτρουλάκης ὁ δὲ ἀπὸ τὴν Χωστῆ Νικόλαος ... οἱ ὅποιοι ἠργάζοντο εἰς Ψαθογιάννο ὁ δὲ ποιμένων εἰς χωρίον Μπαμπιόλιον....

Ἐνῶ δὲ ἐκαθήμεθα ἐκεῖ αἴφνης ἀκούεται θόρυβος ἐξω καὶ εὐθύς κλείουν τὴν θύραν καὶ τότε μετέφερον τὸν νεκρὸν Τερικὸν Μπάντρη ἐκ Λουτρακίου εἰς Χανία γενομένης δὲ τῆς 8ης ὥρας τῆς ἡμέρας ἠτοιμάζοντο οἱ ἀξιωματικοὶ ἔφιπποι καὶ πεζοὶ ὑπαξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται πρὸς μετακόμησιν ἡμῶν εἰς Χανία ἀφοῦ δὲ ἐτακτοποιήθησαν μὲ ἐφώναξαν καὶ μὲ παρέλαθεν μόνον μου εἰς λοχίας καὶ τρεῖς χωροφύλακες καὶ ἔμπρὸς τὸν δρόμον ἀπείχομεν δὲ ὡς 100 μέτρα καὶ εἶδον καὶ τοὺς ἄλλους καὶ ἠκολούθειν μὲ ὄλην τὴν χωροφυλακὴν ἔφιπποι καὶ πεζοὶ 50 τὸν ἀριθμ. αὐστηρὰν δὲ διαταγὴν νὰ μὴ μοῦ πλησιάσουν αὐτοὶ μόνον ἔμπρὸς καὶ γρήγορα ἕως ὅτου ἐφθάσαμεν εἰς τὸν Δαράτσον λεγόμενον ἀπὸ κάτω εἰς τὰ μαγαζιά ἐκαθίσαμε ὀλίγον διὰ νὰ φανοῦν καὶ οἱ ὀπισθεν καὶ διὰ νὰ ἐλαφρύνωμεν τὸν κόπον καὶ νὰ πῖω καὶ ἐγὼ τὸ τελευταῖον ὕδωρ πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο ἀφοῦ δὲ ἐφανησαν καὶ οἱ ὀπισθεν ἦλθον καὶ αὐτοὶ νὰ ἀλαφρόσωσι τοῦ κόπου νὰ πῖωσιν καὶ ὕδωρ καὶ ἐκαθίσαν ὀλίγον, ἔπειτα πάλιν ἐπροχωρίσαμεν χωριστὰ ἀπὸ τοὺς ἄλλους καὶ ἐφθάσαμεν εἰς τὸν λεγόμενον «Μακρὺν τοῖχον.»

Ἄφοῦ δὲ ἐφθάσαμε ἐκεῖ εἰς τὸν «Μακρὺν τοῖχον» ἐφθάσαν ἐκεῖ εἰς Λοχαγὸς μετὰ τῶν στρατιωτῶν καὶ τοῦ λόχου τῶν χωροφυλάκων καὶ τοῦ

λοχείου τοῦ φοβεροῦ Ἀρβανίτου Φέζο καὶ εὐθὺς μὲ ἱσταμάτισαν καὶ τοὺς ὀπισθεν ἀκολουθοῦντας καὶ ἔβαλαν τὸν στρατὸν ἐν τάξει ἀνά δύο στίχους καὶ εἰς τὸ μέσον ἔβαλαν ἐμὲ καὶ ἀκόμη εἰς αὐτὴν τὴν παράταξιν ἦτο εἰς κύκλος ἀπὸ τοῦ λοχείου Φέζου καὶ ἅ ἄλλων ἄλθανῶν χωροφυλάκων καὶ ὀπισθεν τοῦ λόχου ἦσαν οἱ ἄλλοι συγχωριανοὶ μου καὶ ὀπισθεν αὐτῶν ἦτο ἡ ἔφιππος καὶ πεζὴ χωροφυλακὴ καὶ ἔπειτα ἔδωσε τὴν διαταγὴν, ἐμπρὸς εἰς τοὺς στρατιώτας νὰ μὴ παραβαίνουσι τὰς τάξεις των διὰ νὰ μὴ γίνεταί κούφομα καὶ δυνηθῆ κανεὶς ἐκ τῶν πολιτῶν καὶ κάμη ἐφοδὸν καὶ προσβάλλῃ κανένα στρατιώτην. Εἰς τὸν μέσον κύκλον ὅπου ἦτο ὁ Γ. Παπαδάκης τὸν ὁδήγει ὁ λοχίας ὁ Φέζος καὶ γύρω εἰς αὐτὸν ἦσαν οἱ χωροφύλακες οἱ πέντε καὶ μοῦ ἔλεγε μὲ τὸν βαρβαρισμὸν μωρὲ σκυλετὰ ἴχνη μου νὰ πατῆς ὅπου πατάω νὰ πατᾶς καὶ ἐπὶ τέλους μοῦ ἔλεγε καθαρά καθαρά μέσα εἰς τὸν ἀφαιδρῶνα μου ἐμβαίνει αὐτὸ ἐξακολούθη ἕως εἰς τὸ «Βαροῦσι». Ἐκεῖ δὲ ἦτο τόσον πλῆθος Μουσουλμάνων ὥστε ἐκτὸς ἐμοῦ καὶ οἱ ἴδιοι ἐφοβήθησαν ὅτι θὰ κάμουν ἐφοδὸν κατ'ἐπάνω μου πρὸ πάντων καὶ ἔλαβον ἄλλα μέτρα οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται καὶ εἶχον μεγάλην προσοχὴν καὶ εἰς ἡμᾶς καὶ εἰς αὐτοὺς οὐδεὶς ὅμως ἐμίλισε ἐξ ὧν αὐτῶν εἰμὶ ὀθωμανίδες τινὲς ἀγνωστοὶ ὅπου ἐξύβριζον τὴν χωροφυλακὴν λέγοντες διατι δὲν μὲ φονεύουν παρὰ μὲ ἔχουν καὶ ζῶ καὶ ἄλλαι βλασφημίαι ἐναντίον μου (ὀηλ. ἀσκημοθάνατε καὶ κερατάδες κτλ). Ὅταν ὅμως ἐπερνούσαμε ἀπὸ τοῦ Κοτζιφοῦ τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν ὀθωμανῶν τοῦ οἴκου ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἔτριξε τοὺς ὀδόντας της νὰ τὸν σκοτόσετε νὰ τὸν σκοτόσετε καὶ γιὰ τὴν τουλάχιστον δὲν τὸν κτυπάτε νὰ τὸν φάγητε ζωντανὸν νὰ μὴν τὸν βλέπομεν τότε ὅμως ἕνας δεκανεὺς μὴ γνωρίζων ὅτι ἦτο γυναικῆ τοῦ ἀρχηγοῦ τὴν ἐξύβρισε τράβα μωρὴ πουτάνα μέσα καὶ σιάπα ἦ καὶ ἤθελε οὗτος κύριος οἶδε.

Ἦθελε λοιπὸν ὁ παντοδύναμος καὶ ἐπεράσαμε σῶσι καὶ ἐμβήκαμε μέσα διὰ Χανία ἐνόμιζον δὲ ὅτι ἤθελον μᾶς τραβήξῃ κατὰ τοῦ Σανδρῆθάνιου τὸ μέρος ἀλλ' αὐτοὶ πρὸς ἐπίδειξιν τοῦ λαοῦ τοῦ ὀθωμανικοῦ μᾶς ἐτράβηξαν κατὰ τὴν «Σπλάντσιαν τὸν Μενδρεσε» ὅπου ἦτο ἐπικίνδυνον τὸ μέρος τοῦτο ὑπὸ τῶν ὀθωμανῶν, ἐγὼ δὲ ἐφοβήθημι πολὺ εἰς τὸ σημεῖον ὅπου μὲ εἶχον ὅτι ἦσαν καλῶς πληροφορημένοι ὅτι ἐγὼ ἔκαμα τὸν φόνον καὶ ὅπως θυμόσουν καὶ πέσουν ἐπάνω μου μερικὸ ὅπου τὸ ἤξευραν ἐκ τῶν συνοιθρισμένων ἐκεῖ. Ἀφοῦ δὲ ἐφάνη αὐτὴ ἡ καταποντισμένη

«Σπλάτζια» τόσον πλήθος Ὀθωμανῶν καὶ πρὸ πάντων τοῦ δρόμου παι-
διὰ ἐβλεπες, ὥστε ἦτο φόβος· ἐσπρωχον δὲ αὐτοὺς οἱ στρατιῶται καὶ
ἐφώναζον καὶ οἱ ἀξιωματικοί, ἀλλὰ μάταια, τὸ ἐνόησαν καὶ αὐτοὶ οἱ
ἴδιοι ὅτι εἶχον κακὸν σκοπὸν πρὸς ἐμὲ τὸν Γ. Π. Καθὼς δὲ ἐπλησίασε
εἰς τὸ μέσον τοῦ πολλοῦ πλήθους ἔβαλαν τὰ παληόπαιδα νὰ ὀρμίσουν κατ'
ἐπάνω μου καὶ νὰ μὲ κτυπήσουν καὶ νὰ εὔρουν καιρὸν καὶ οἱ μεγάλοι νὰ
κάμουν τοὺς σκοπούς των, διότι εἰς ἐμένα ἦτο ὁ πολὺς θυμὸς καὶ τὸ πά-
θος, τὸ λοιπὸν ὁ στρατὸς τοῦ λόχου καὶ ἡ χωροφυλακὴ ἐσταμάτησαν καὶ
ἔβαλαν εἰς τὰ ὄπλα τὰς λόγχας καὶ οὕτω μὲ ἐγλύτωσαν ἀπὸ τὰς χεῖρας
τῶν βαρβάρων ἀνθρώπων, αὐτοὶ δὲ ἐπέμενον τὴν προσβολὴν μου καὶ ἤκο-
λοῦθουν μέχρι τοῦ ταγματαρχείου ὅπου μὲ ἔβαλαν καὶ μὲ ὄθησαν μέσα
εἰς μίαν γωνίαν ἕως ὅτου ἔβαλαν καὶ τοὺς ἄλλους· τότε πάλιν, ὡς τοῦ θαύ-
ματος, ἔκαμον μεγαλειτέραν ὄρσιν καὶ ὄρμισαν μέσα εἰς τὸ ταγματαρ-
χεῖον μικροὶ καὶ μεγάλοι διὰ νὰ πράξουν σκοπὸν τινὰ, ἀλλ' εὐθύς τοὺς
ἐσπρωξάν ἐξω καὶ τοὺς ἠμπόδισαν οἱ χωροφύλακες καὶ ἐκλείσαν τὴν θύ-
ραν τοῦ ταγματαρχείου καὶ οὕτω ἐπῆλθεν ἡ ἡσυχία. Τότε δὲ ἐξεληθόντες
ὅλοι οἱ ἀξιωματικοὶ ἀπὸ τὰ δωμάτια καὶ γραφεῖα των καθὼς καὶ ὁ σκλη-
ρὸς καὶ ἀλύπητος ταγματάρχης καὶ μᾶς ἐβλεπον καὶ οἱ λοχαγοὶ τῆς
ἐπίπτου χωροφυλακῆς, ὁ ψεύστης παρ' ὅλων τῶν ἀνθρώπων τοῦ παρί-
στησαν τὰ πράγματα καὶ τὴν ἰκανότητά των καὶ τὰς ἀνακαλύψεις καὶ
τὰ σχέδια καὶ τοῦ παρουσίασε καὶ τὰ ὄπλα τὰ ὅποια εἶχε συλλάβῃ ἀπὸ
τὸ χωρίον Λουτράκι σασεπὰ τζιφτέδες καὶ ἀρχαῖα ὄπλα καὶ τοῦ τὰ πα-
ρέδωκε μέσα εἰς τὸ ταγματαρχεῖον καὶ τὰ ἐτακτοποίησαν κατὰ
τὴν συνήθειάν των καὶ μὲ προσοχὴν, ἐνῶ ἡ ἀδικία καὶ ἀθλία ἀστυνομία
εἶχε σκοπὸν αὐρίον νὰ κάμῃ αὐτοφίαν καὶ μὲ τοὺς πραγματογνώμονας
εἰς τὰ ὄπλα δηλ. ἀπὸ τὴν Παρασκευὴν εἰς τὰς δύο ἢ τρεῖς τῆς νυκτὸς
ὅπου ἔγεινε ὁ φόνος καὶ νὰ κάμουν τὴν παρατήρησιν. Καὶ μὲ τὰς παρα-
τηρήσεις τοῦ λοχαγοῦ εὐθύς μὲ ὀδήγησαν καὶ μὲ ἐκλείσαν εἰς τὴν σκο-
τεινὴν καὶ βορβώδη μπουλίτσαν τοῦ ταγματαρχείου καὶ ἀπὸ τότε ἠ-
γνοῦν τί ἀπέγινον οἱ ἄλλοι συγχωριανοί μου.

Ἐκλείσθη δὲ εἰς τὴν σκοτεινὴν καὶ βορβώδη ταύτην εἰρκτὴν (τὴν
ὀνομαζομένην μπουλίτσαν) καὶ χωριστὴν χωρὶς νὰ βλέπω οὐδένα ἄνθρωπον
μόνον τὸν δεσμοφύλακα τῆ 12 Δεκεμβρίου καὶ 11 τῆς ἡμέρας, ἄσιτος δὲ
καὶ αὐτοῦ τοῦ ὕδατος ἐστερημένος ἀπὸ τῆς προηγουμένης 11 τοῦ μηνὸς
ἀπὸ τὴν συνήθη ὄραν τοῦ δειπνοῦ τῶν ἀνθρώπων. Ἐπειτα δὲ κατὰ τὴν
ἡμίσειαν τῆς νυκτὸς ἦλθε ὁ λοχίας Φέζος καὶ ἄλλοι δύο καὶ μοῦ ἔβαλαν

αἱ τὰς χεῖρας τὴν ἀρχὴν τοῦ μαρτυρίου μου, τὰ Τσελέκια καὶ μοῦ τὰ ἐκλείδωσεν καὶ ἔπειτα με ἐκλείδωσεν καὶ ἔφυγεν.

Γενομένης δὲ τῆς πρώτης Κυριακῆς ἐπερίμενον ὅτι ἤθελον νὰ μοῦ τὰ βγάλουν αὐτὰ καὶ νὰ μοῦ δώσουν καὶ ὀλίγον ἄρτον καὶ ὕδωρ ἀλλὰ φεῦ! ἦλθον καὶ ἐπαρτήθησαν μήπως ἔγεινα ζωΐφιον νὰ δραπετεύσω ἀπὸ τὴν κλειστὴν εἰρκτὴν μου καὶ καλοπεφυλαγμένην ὑπὸ τοῦ στρατιώτου μετὰ τὴν ἀλαγὴν ἐκάστης ὥρας. Παρακαλῶν δὲ αὐτούς θερμῶς νὰ μοῦ ἀφαιρέσουν τὰ τσελέκια ἢ νὰ με ὑπάγουν πρὸς χρεῖαν μου, ἀλλὰ ματαιίως ἐφώνησον, ἀλλὰ μοῦ λέγουσιν ὅτι δὲν ἔχομεν διαταγὴν νὰ σοῦ κάμωμεν καμίαν διαφορὰν ἐκτὸς ἀνωτέρας διαταγῆς καὶ ἐκλείσαν πάλιν καὶ ἔφυγαν.

Κατὰ τὰς ὄκτα δὲ τῆς ἡμέρας, ἦλθεν πάλιν εἰς λοχίας μετὰ δύο χωροφυλάκων καὶ ἤνοιξαν τὴν φυλακὴν καὶ μοῦ ἀφήρσαν τὰ τσελέκια καὶ με ἔβγαλαν διὰ νὰ ὑπάγω νὰ οὐρήσω, καὶ ἔπειτα πάλιν τὰ ἴδια μοῦ ἔβαλαν τὰ τσελέκια καὶ τὰ ἐκλείδωσαν, τὸν καιρὸν δὲ ἐκεῖνον τοὺς ἐπαρκαλῶν με δάκρυα δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ νὰ μοῦ τὰ βγάλουν διότι δὲν ὑποφέρω τοὺς ὀδυνητάτους πόνους τῶν χειρῶν μου καὶ μάλιστα τὸν ἐφανέρωνον καὶ τὰ σημεῖα τὰ ὅποια ἐφαίνοντο εἰς τὰς χεῖρας μου ἀλλὰ φεῦ! ποῖος λυπῆται, μόνον μοῦ ἔτριζον τοὺς ὀδόντας των καὶ μοὶ ἔλεγον ὅτι ὅποιος κάμνει τοιαῦτα κακουργήματα αὐτὰ πάσχει, ἔλεγα δὲ εἰς αὐτούς καὶ τοὺς ἔλεγα ὅτι διαμαρτύρωμαι εἰς τὸν Θεὸν ἐὰν εἰξεύρω εἰδήσιν εὐθύς ἐκλείδωσαν καὶ ἔφυγον καὶ με ἄφησαν καθὼς καὶ πρῶτα, ἔπειτα ἐκάθησα ἐκεῖ εἰς μίαν γωνίαν τῆς εἰρκτῆς καὶ ἐκακοτύχιζα τὴν κατάστασιν μου, καὶ ἐστενοχωροῦμην καὶ διὰ τοὺς ἄλλους χριστιανούς ἐπειδὴ οἱ περισσότεροὶ ἦσαν στενοὶ συγγενεῖς μου τί ἄραγε τοὺς ἔκαμαν καὶ ἂν αὐτοὶ τοὺς ἀνακρίνουν, ἐσκεπτόμην δὲ θὰ ὑποστῶ ἄλλο τίποτε ἢ μόνον αὐτὰ, μὴ γνωρίζοντες ὅμως ὅτι καὶ αὐτοὶ πάσχουν τὰ ἴδια μαρτύρια με ἐμέ, καὶ ὅτι εὐρίσκονται ἀπὸ τὴν ἴδιαν ὥραν ἣν μᾶς ἐχώρησαν ἔχοντες τὰ τσελέκια μόνον καὶ αὐτοὶ εἰς τὰς χεῖρας οἱ κλεισθέντες δὲ εἰς τὰς εἰρκτάς ἦσαν ὁ καθείς χωριστὰ οἱ προειρημένοι Γεωρ. Ἀντων. Ἀριστείδης Λαρεντζάκιδες, Ἐμμ. Χατζιδάκης, Γ. Σφακιανάκης, Δημήτριος Ἀθουσάκης, Κωνστ. Χατζιδάκης, Θεοδ. Φιλιπάκης καὶ ἄλλοι μὲν ἐκάθηοντο, ἐπειδὴ δὲν ἦτο μέρος νὰ σταθοῦν ὄρθιοι ἄλλοι δὲ ἔστεκον ἄλλοι δὲ δὲν ἠμπόρουσαν νὰ κινηθοῦν ἐνεκα ὅπου δὲν ἦτο χώρος οὔτε ἓν βῆμα νὰ κάμωσιν. Οὕτως ἐχόντων ἐγὼ ὁ Γ. Παπαδάκης ἤθελον νὰ ἀπλώσω τοὺς πόδας μου δοῦτι εἶχον ναρκωθῆ ὑπὸ τοῦ ψύχους καθὼς ὁ μῦς ἦν γνωστός τοῖς περὶ περιπατεῖν ἐρρίφθη τὸ ἐπανοφόριον μου (καπότο) ἀπὸ τὰς ὠμοπλάτας μου, ἐπάσχιζον δὲ ὕστερον καὶ προσεπάθουν με τοὺς ὀδόντας μου

ἐπειδὴ δὲ εἶχον ἄλλον τρόπον νὰ μεταχειριστῶ ἀπὸ τὴν μίαν τῆς νυκτὸς ἕως τὰς πέντε νὰ τὸ ἐπαναφέρω εἰς τὰς ὠμοπλάτας μου ἕνεκα τοῦ εἶχον παγῶση ἀπὸ τοῦ ψύχους, ἀλλὰ ὁ δυστηχῆς ἀπηυδῆσα ἀπὸ τοῦ κόπου καὶ ὑπὸ τοῦ ὕπνου καὶ ἔμενον ἴσα μὲ τὸ πρωὶ ἔχων εἰς τοὺς πόδας συρμένον τὸ ἐπανοφόριον μου καὶ ἐφόφουν ἀπὸ τοῦ ψύχους καὶ τῆς πείνης ἐπειδὴ εἶχε ἐξημερώσῃ τότε δευτέρα καὶ 14 τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου.

Ἀφοῦ δὲ ἐξημέρωσε ἡ σκοτεινὴ ἡμέρα τῆς δευτέρας ὀλίγην πνοὴν δὲν εἶχον ἀπὸ τοὺς πόνους τῶν χειρῶν μου καὶ ὑπὸ τοῦ ψύχους καὶ τῆς πείνης καὶ ἐπὶ τέλους ἀπὸ τοῦ φόβου, ἀλλὰ εἶχον θάρρος ὅτι ἴσως νὰ φθάσω εἰς τὸ τέλος των τὰ ἀφόρητα βάσανα καὶ μὲ ἀπαλάξωσιν ἀπὸ αὐτὰ ἢ τουλάχιστον μετριασθῶσιν, τότε ἦλθε εἰς νομπετσῆς ὁ ὁποῖος ἐτύγχανε ἀνεπιὸς τοῦ συνταγματάρχου Ἐμὶν Βέη, ἀλλὰ φεῦ! ἦλθον πάλιν ὁ δεκανεὺς καὶ οἱ φύλακες καὶ εἶχε τὴν ἐπαρσιν ὥστε μὲ ὕβριζε καὶ μὲ ἠπείλει τῆς θυρὸς τῆς εἰρκτῆς καὶ πάλιν μοῦ ἀφήρεσαν τὰ τζελέκια ἕως νὰ οὐρήσω καὶ εὐθὺς τὰ ἔβαλε ἔκλεγα δὲ ἀπαρηγόρητος καὶ τὸν παρεκάλουν, ὅτι δὲν ὑποφέρω καὶ παρατήρησον τὰς χεῖρας μου ὅπου ἤρχισαν καὶ τρέχουν αἷμα, ἀλλ' αὐτὸς μοῦ ἀπήντησε θὰ τὰ φορεῖς, κερατὰ, ἕως νὰ ἀποθάνῃς αὐτοῦ μέσα! — τουλάχιστον δὲν μοῦ ἐπιτρέπησιν νὰ ἀγοράσω ὀλίγον ψωμὶ νὰ μὴ ἀποθάνω ἀπὸ τὴν πείναν; — ὄχι δὲν ἐπιτρέπεται εἶνε (διασάκι) καὶ κλεῖ καὶ φεύγει. Τότε λοιπὸν ἐξηπλώθην χαμαὶ μεσαπθεαμένος καὶ ἀπελπισμένος ὅτι θὰ ἐξακολουθοῦν τὰ αὐτὰ ἕως νὰ ἀποθάνω, αὐτὰ δὲ τὰ ἴδια ἔκαμνον καὶ εἰς τοὺς δυστυχεῖς ἄλλους συγχωριανούς μου. Ἐγὼ δὲ ἔμενα χαμαὶ, ὡς εἴρηται, ἄλαλος καὶ ἀκίνητος καὶ ἠγνόουν ἡ μέρα εἶνε ἡ νύκτα ἢ ποῦ εὐρίσκομαι ἕνεκα τῶν προειρημένων βασάνων καὶ τὴν στέρησιν τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ ὕδατος καὶ τοῦ ὄρυμῃ χειμῶνος ἄνευ οὐδενὸς σκεπάσματος οὔτε κατὰ γῆς οὔτε ἐπάνω εἰς τὸ ἀτυχὲς σῶμά μου καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐπανωφορίου χαμαὶ ὄντος καὶ μὴ δυναμένου νὰ τὸ λάβω.

Ἀφοῦ δὲ ἐπλησίασε ἡ ὥρα ἕνδεκα ὡς ἐγγίστα ἦλθον πάλιν καὶ ἤνοιξαν τὴν θύραν χωρὶς νὰ ἐνοήσω ἀπολύτως τίποτε καὶ χωρὶς νὰ μοῦ ὀμιλήσουν, εἰμὴ μὲ τὸ πόδι του ὁ δεκανεὺς ὅπου μοῦ ἐκτύπησε εἰς τὸ κεφάλι καὶ τότε ἤνοιξαν οἱ ὀφθαλμοί μου καὶ εἶπε «σῆκω μαρε», ἀλλὰ δὲν ἠδυνάμην νὰ σηκωθῶ ἕνεκα ὅπου δὲν ἠμπόρουν νὰ στηριχθῶ ἐπὶ τῶν χειρῶν μου εἰμὴ μόνον ἀφοῦ μοῦ βοήθησε ὁ ἴδιος καὶ ἐκάθισα διότι ἀπὸ τῆ ἀδυναμίαν δὲν ἠμπόρουν νὰ σταθῶ ὄρθιος, τότε λοιπὸν ἀνωτέρω διαταγῇ μοῦ ἀφήρεσε τὰ Τσελέκια καὶ ἐπειτα μὲ ἠρώτησε εἰάν ἔχω λεπτὰ, νὰ τοῦ δώσω νὰ μοῦ ἀγοράσῃ ὀλίγον ἄρτον, ἐγὼ πρῶτον τὸν παρεκάλεσα νὰ μοῦ δώσῃ ὀλίγον νερὸν ἐπειδὴ εἶχε ἀποξηρανθῆ ἡ γλῶσσά μου, τὸ

στόμα μου. τότε διέταξε ένα στρατιώτη και μου ἔφερε εἰς ἓνα μικρὸ πο-
τῆρι τὸ ὅποιον ἐχώρει ἕως 50 ὄρ. νερόν, ἀλλ' ὁ δυστυχῆς δὲν ἠδυνάμην νὰ
τὸ κρατῶ ἐπειδὴ αἱ χεῖρές μου ἦσαν ἐξωγκωμέναι ἀπὸ τὰς πληγὰς ὡς
ἓνα μικρὸν ψωμί και ἐπειδὴ ἐφοβούμην μήπως μοῦ πέση και ἔχομεν και
ξυλιές, συνεκινήθη λοιπὸν ἔλαθε τὸ ποτήριον και μοῦ τὸ ἐπότισε, και
ἀφ' οὗ ἔπια ἔλαβον ὀλίγην ἄνεσιν, και πάλιν προτείνας, «θὰ μοῦ δώσης νὰ
σοῦ πάρω ψωμί ἢ ὄχι;» — ἔβγαλε μου λοιπὸν ἀπὸ τὴν τσέπη τοῦ γελεκιοῦ
ἓνα τέταρτον και πάρεμου ὅτι θέλεις διότι δὲν εἰμ' ἰσχυρὸς νὰ κινήσω τὰς
χεῖρας μου δὲν τὰς βλέπεις; ἐνόησα δὲ ὅτι ἐθύμωσε ἀλλ' ἔκρυψε τὴν ὄρ-
γὴν και εἶτα ἐκλείδωσε και ἔφυγε. Ἀπὸ μίαν λοιπὸν ὄραν ὕστερον ἦλθε
και ἐβάστα ἓνα ψωμί γροσιστικὸν ὄχι ἄλλο τίποτε και ἔκοψεν τεμάχιον,
τὸ ἐν τρίτον ὡς ἔγγιστα, και μοῦ τὸ διεύθυνε ἀπὸ τὴν ὀπὴν τὴν ὅποιαν
εἶχε ἢ εἰρικήτῃ μὲ δύο λέξεις «πάρε μωρὲ», και τὸ ἄλλο ἐπῆρε και ἔφυγε
και οὔτε ρέστα ἀπὸ τὸ τέταρτον οὔτε τίποτε.

Ἐπειτα δὲ και μὲ πολλὰ βάσανα ἔλαβον αὐτὸ τὸ τεμάχιον και ἤρχι-
ζον νὰ τρώγω, ἐπειδὴ ἡ πείνα εἶνε ἀνωτέρα παντὸς πόνου και βασάνου και
παντὸς ἄλλου πράγματος, ἀφ' οὗ δὲ ἔφαγον αὐτὸ και ἔκαμα ὄρεξιν και
ἤρχισαν τὰ ὄργανα μου νὰ κάμνουν ἀρχὴν εἰς τὸ τρώγειν ἐπείνουν περισ-
σότερον ἐπὶ τὸν λυσσώδη κύνα, τέλος ἔλαβα ὀλίγην ἄνεσιν και δύναμιν
μοῦ φάνη και καθησάχασα ὀλίγον.

Ληξάσης δὲ τῆς νυκτὸς ἤκουσα κρότον εἰς τὴν θύραν και ἐν τῷ ἄμα
ἠνοιζαν και ἐμβάντες μέσα ὁ Λοχίας Φέζος και ὁ δεκανεὺς και ἕξ χωρο-
φύλακες, τῶν ὁποίων τὸ ὄνομα ἠγνούουν, ὁ δυστυχῆς Παπαδάκης Εἰσελθόν-
τες δὲ μέσα μὲ μίαν λάμπαν ἐπειδὴ εὐρισκόμουν πάντοτε σκοτεινὸς και
παρατηροῦν και λαμβάνουν τὰ ὑποδήματά μου και ἐπίσης και τὴν ζώνην
και ἔπειτα μοῦ λέγουν ἔβγαλε και τὴν ἐξώβρακκα και εὔρε και τὸ μαν-
δύλιόν σου νὰ μὰς τὸ δώσης, ἐγὼ κατ' ἀρχὰς ἠρνήθην διὰ τὴν βράκαν
ἐπειδὴ μοῦ ἐφάνη κακὸν σημεῖον ἀλλ' εὐθύς ὤρμησαν κατ' ἐπάνω μου
μὲ γρόνθους «γρήγορα κερατὰ, τοιαύτην διαταγὴν ἔχομεν και σὺ ἀρνήσαι
και κάμνης ἀντίστασιν;» ἀφ' οὗ λοιπὸν εἶδον τοιαύτην ὄργην και εἶχον,
ἐφοβήθην και τὴν παρέδωκα εὐθύς· ἔπειτα μὲ λέγουν ἔβγαλε και τὴν
βρακοζώνην τῆς ἐσώβρακκας, ἐγὼ δὲ ἐφοβήθην μὴ πάθω τὸ πρὸ ὀλίγου και
οὐδ' ὅλως ἐμίλησα· ἀφαιρέσαντες δὲ αὐτὰ ἔλαβον και τὸ καπότο μου, τὸ
ὅποιον ἦτο ἡ ζωὴ μου, ἔκλεισαν και ἔφυγον ἐγὼ δὲ ἐνόμισα ὅτι ἐντὸς
ὀλίγου ἠθελον μοῦ τὰ ἐπιστρέψῃ διὰ ἀνακάλυψιν σημεῖον πρᾶγμα διὰ
τὸν φόνον, περιμένω δὲ αὐτὰ ἕως μέσας νύκτας ἀλλὰ τίποτε πάλιν
ἐσκέφθην ὅτι ἴσως τὸ πρῶτ' μοῦ τὰ δώσουν μὴ εἰζέυροντας ὁ δυστυχῆς ὅτι

χάριν μερικῶν μαρτυριῶν μου τὰ ἀφήρσαν. Σηκωθεὶς δὲ λίαν πρῶτ' ἕνεκα τοῦ ψύχους ὅπου ὑπέφερον καὶ ἔκαιροφύλαττον νὰ εὕρω κανένα νὰ τοῦ ζητήσω τὰ ἀφαιρεθέντα ἐνδύματα καὶ προσποιήσεις ὅτι δὲν ἐκοιμήθην ὅλην τὴν νύκτα. ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ ἦλθε εἰς δεκανεὺς λεγόμενος Ἀσιμπέης νὰ ἀνοίξῃ καὶ μοῦ λέγει «ἐλθέ νὰ οὐρήσῃς», ἐξῆλθον καὶ εἰσηλθον εἰς χρεῖαν μου, ἀφοῦ λοιπὸν ἐπέστρεψα καὶ μὲ ἔβανε μέσα καὶ ἐβαστοῦσα τὴν βράκην μου ἄνευ βρακοζώνης τοῦ λέγω, νὰ μοῦ φέρῃ τὰ ἐνδύματά μου διότι ὀλίγον ἔλειψε νὰ ἀποθάνω τὴν νύκτα ἀπὸ τὸ ψῦχος, δὲν ἔχασε λοιπὸν καιρὸν νὰ μοῦ ὁμιλήσῃ μόνον μοῦ θέτει μιὰ σπρωξιὰ καὶ ὀλίγον ἔλειψε νὰ πῆσω μὲ τὰ μούτρα χαμαὶ, εὐθὺς ἐσιώπησα· καὶ ἔκλεισε καὶ ἔφυγε εἰς ὀλίγην δὲ ὥραν ἦλθε καὶ μοῦ ἔφερε τὸ ἄλλο τρίτο τοῦ ἄρτου καὶ μοῦ τὸ δίδει τοῦ ζητῶ τότε νερὸν ἀλλὰ δὲν ὠμίλησε ἐπῆγε λοιπὸν καὶ μοῦ φέρνει ἓνα ποτῆρι ἀλλὰ διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὸν κόπον τοῦ νὰ ἀνοίξῃ μοῦ ἐφώναξε ἀπὸ τὴν ὀπὴν τοῦ τοίχου καὶ μοῦ εἶπε «ἄνοιξε τὸ στόμασ σου νὰ πῆς νερὸν» ἐβάστα λοιπὸν αὐτὸς τὸ ποτῆρι ἀπὸ τὴν ἔξω μεριὰ καὶ ἐγὼ ἀπὸ μέσα καὶ ἤνοιζον τὸ στόμα μου καὶ ἄλλο ἐχύνετο εἰς τὸ στόμα μου καὶ ἄλλο ἐχύνετο τῆδε κακείσε καὶ ἀδιάφερον ἐὰν δὲν μὲ ἤρκει τοῦ ἐφώναζον νὰ μοῦ δώσῃ πάλιν ἀλλὰ μάταια, ἀλλὰ αὐτὸς ἀπήντησεν ὅτι «καὶ τοῦτο εἶνε πολὺ σου καὶ ἔφυγε. Αὐτὴ δὲ ἦτο ἡ μεταχείρισις ὅπου μοῦ ἔκαμνον τακτικὰ εἰς ἐμὲ καὶ εἰς τοὺς ἄλλους εἰς τὰς ἄλλας εἰρκτὰς ἐντὸς τῶν φυλακῶν ὅπου εὐρίσκοντο. Οὐδένα μαρτύριον ἦτο ἐλάσσων τοῦ προηγουμένου εἰς τοὺς δυστυχεῖς ἐνόχους καὶ μαρτύρους τῶν ὁμοχωρίων μου ἐπειδὴ τὰ αὐτὰ σχέδια ἐποίουν καὶ εἰς αὐτοὺς καὶ ἴσως εἰς μερικοὺς περισσότερα, εἰμὴ μόνον, ὅτι αὐτοὶ ἤξευρον ποῦ εὐρίσκετο καθεὶς καὶ ὅτι ἔβλεπον καὶ ἄλλους φυλακισμένους ἀπὸ τὰς θυρίδας τῶν εἰρκτῶν· αὐστηρὴ δὲ διαταγὴ ὅστις ἤθελεν ὁμιλήσῃ αὐτῶν.

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἀφοῦ ἀφήρσε παρ' ὅλων ἡμῶν τὰ προειρημένα ἐνδύματα, τὴν 15 τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου κατὰ τὰς δέκα ἡ ὥρα ἦλθον καὶ μὲ ἔφερον εἰς τοῦ Ταγματάρχου εἰς πρώτην καὶ θλιβεράν ἀνάκρισιν, μὲ ἔβαλαν μέσα καὶ ἔπειτα ἔκλεισαν τὴν θύραν τοῦ ταγματάρχείου καὶ μοῦ λέγει ὁ γραμματεὺς ὁ ὁποῖος ἐγνώριζε τὴν ἐλληνικὴν, «κάθισε εἰς τὴν καρέκλαν» καὶ ἐκάθισα. Ὁ Ταγματάρχης ἐπειδὴ δὲν ἐγνώριζε οὐδόλως τὴν ἐλληνικὴν τοῦ ἔλεγε τὴν κάθε ἐρώτησιν καὶ ὁ γραμματεὺς μὲ ἤρώτα καὶ τοῦ ἀποκρίνομαι καὶ πάλιν ἐκεῖνος τοῦ ἀπεκρίνετο τούρκικα, μὲ ἔρωτᾷ ὀνοματεπώνυμον, χωρίον, ἐπαρχίαν, περὶ ἡλικίας, περὶ θρησκείας, περὶ ἐπαγγέλματος, περὶ ὑπανδρίας, περὶ διαμονῆς, περὶ γραμμάτων καὶ οὕτω καθεξῆς. Ποῦ ἦτο τὴν δεκάτην τοῦ μηνὸς ἡμέραν Πέμπτην; — ἦρο-

τρῖον — εἰσὶ πόαιαν θέσιν; — εἰς τοῦ Κουμαρετὰ μουρέλα — ὄλην τὴν ἡμέραν; — μάλιστα — καὶ τὸ μεσημέρι δὲν ἐπῆγες εἰς τὸν οἶκον σας νὰ φάγη; — ὄχι τὸν χειμῶνα ὑπάρχει συνήθεια καὶ τρώγουν φαγὶ τὸ πρωὶ καὶ τὸ μεσημέρι ποῦ ὑπάγουν εἰς τὸ μέρος ὅπου εἰργάζοντο ἕκαστος, — μόνος σου ἥροτριας ἢ καὶ ἄλλος κανένας μαζί σου; — ἡμεῖς ἔχομεν δύο ζεύγη βώδια καὶ εἴχομεν καὶ ἓνα μετοχάρι καὶ ἥρωτρία αὐτὸς μὲ τὸν καὶ ἐγὼ μὲ τὸ ἄλλο εἴχομεν καὶ δύο οὔτινες εἰδιόρθονον τὸ χωράφι ἔνθα ἥροτριῶμεν, — ποῖος ἦτο ὁ μετοχάρης σας; — ἦτο καὶ ὀνομάζετο Ἐμ. Μυριδάκης — καὶ ποῖοι ἦσαν οἱ ἄλλοι οὔτινες εἰδιόρθονον τὸ χωράφι; — ὁ εἰς ἦτο ἀδελφός μου Ἀναστ. Παπαδάκης καὶ ὁ ἄλλος ὁ πατήρ τοῦ Ἐμ. Μυριδάκη καὶ ὀνομάζετο Μάρκος Μυριδάκης — πλησίον ἐκεῖ ὅπου ἥροτριᾶτε εἰργάζετο κανεὶς ἄλλος; — μάλιστα ὁ Γεωρ. Παναουδάκης καὶ ἀπέναντι ὁ Κωνστ. Ἀνδρεδάκης — μήπως εἶδες καὶ ἐπέρασαν ξένοι ἄνθρωποι ἀπὸ ἐκεῖ; — ὄχι εἰμὴ μόνον ὁ Ἰλ-χικῆ Μπάντρης ὁ ὅποιος ἤρχετο ἀπὸ τὸ χωρίον Μανορόπουλον καθὼς μοῦ εἶπε ὑστερώτερα ἀφοῦ ἐπέρασε ὁ Γ. Παναουδάκης ὅπου τοὺς ἠρώτησα — ὄλην τὴν ἡμέραν εἰργάζεσθε ἐκεῖ; — μάλιστα ἴσα μὲ τὸ βράδι, ἴσα μὲ τὰς δώδεκα ὅπου ὑπάρχει συνήθεια καὶ παύουν οἱ ἐργατικοὶ ἄνθρωποι — καὶ ἀφοῦ ἐπαύσατε τί ἔγεινες ὕστερον; — ἐλάλουν τὰ βώδια μας καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸν οἶκον μας καὶ τὰ εἰδιόρθωσα κατὰ τὴν συνήθειαν ὅπου κάμνωμεν εἰς αὐτὰ καὶ εὐθύς εἰδειπνήσαμεν — καὶ μετὰ τὸ δεῖπνον τί ἔκαμες; — εἰσῆλθον εἰς τοῦ Μετοχάρι μας τὸν οἶκον διὰ νὰ ἀποσπερίσω ἕνεκα ὅπου οἱ νύκτες εἶνε μεγάλες καὶ διὰ νὰ ὀδηγήσω αὐτὸν νὰ διορθώσῃ τὰ βώδια, — ποῖους εὐρήκεις ἐκεῖ καὶ ποῖοι ἦλθον ὕστερον ἀπὸ ἐσέ; — εὐρήκα τοὺς οἰκειοὺς ἐκεῖ Ἐμμ. καὶ Μάρκον Μυριδάκη καὶ τὴν σύζυγον αὐτοῦ Μαρία Ματσαροπούλα καὶ Κωνσταντ. Χατζιδάκη καὶ Γεώργ. Παναουδάκη καὶ ὕστερον ἀπὸ ἐμὲ ἦλθεν ἡ Ζαφείρενα σύζυγος Νικολάου Κιλαϊδάκη καὶ δύο ἰχθυοπωλεῖται ἀπὸ αὐτοῦ τοῦ χωρίου Γεράνι. Ἐμ. Χατζιπραγγουδάκης καὶ Ἐμ. Ντουρουδάκης — καὶ ἴσα μὲ ποῖαν ὄρα ἐκάθησες; — ἴσα μὲ τὰς τρεῖς — καὶ ἔπειτα τί ἀπέγεινες; — ἦλθον καὶ ἐπλάγιασα εἰς τὸν οἶκον μας — τὴν Παρασκευὴν πρωὶ ποῦ εἰσῆλθες; — πάλιν εἰς τὸ ἴδιον μέρος ἔνθα ἤμουν καὶ χθὲς μὲ τοὺς ἰδίους ἄνθρώπους καὶ τὴν ἴδιαν ἐργασίαν ἐκάμαμε — ἴσα μὲ τὸ βράδυ ἐργάζεσθε; — καθὼς καὶ τὴν προηγουμένην ἡμέραν εἰδιώρθωσα τὰ βώδια καὶ ἐκαθίσταμε καὶ εἰδειπνήσαμε ὡς ἐργατικοὶ ἄνθρωποι καὶ ἔπειτα ποῦ ἐπῆγες; — Ἐπειδὴ ἦτο τὴν ἐπομένην ἑορτὴ καὶ ἦτο ἀργία ἐσκεύθην νὰ ὑπάγω εἰς τὸ καφφενεῖον νὰ καθίσω ὀλίγον, καὶ οὕτω ἐπραξα ἀλλὰ δὲν ἦτο ἀνοικτὸν καὶ ἐπροχώρησα καὶ ἦλθον εἰς τὸν οἶκον τοῦ θείου μου Κωνστ. Χατζιδάκη — καὶ ποῖοι ἦσαν ἐκεῖ; — ἦτο ὁ Κωνστ.

Χατζ. και ἡ σύζυγος αὐτοῦ Σοφία Χατζ. και ὁ Θεοχάρης Παναγουδάκης και Δεσποινιά Χατζιδάκη και αἱ θυγατέρες τοῦ Κωνσταν. Ζωΐτσα και Ἀριάδνη Χατζιδάκη.

Ἐν τῷ μεταξύ δὲ τούτῳ εἰσελθὼν ὁ εἰσαγγελεὺς τῶν Ἐφεσῶν μέσα ἐσηκώθησαν και τὸν ἐχαιρέτησαν κατὰ τὴν συνήθειάν των, τότε δὲ μετ' ἐξέβηλλον ἐξω εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ Λοχαγοῦ και ἔμεινα αὐτοῦ μέσα ἕως μίαν ὥραν κύριος οἶδε τί δὴ γίγνεται ἐποίει εἰς αὐτοὺς τὸ πῶς νὰ μᾶς μεταχειρισθῶσι, τὰ ἀφόρητα θάνατα και τί τρόπον και τέχνασμα νὰ πράξουν. Αὐτὸς ἔφυγε και ἔμεινα πάλιν μετ' ἔφερον εἰς τὸν Ταγματάρχην και ἤρχισε πάλιν τὴν ἀνάκρισιν.— Πόσον ἀπέχει ἀπὸ τοῦ θείου σου Κ.Χ. τὸν οἶκον τὸ Μετόχι;— ἕως πέντε λεπτῶν δρόμον— π.χ. ἀπὸ ἐδῶ ἴσα μετ' τὸ κορδόνι τοῦ λιμένος;— σχεδὸν ἴσον διάστημα. ἔπειτα μετ' ἄφησαν ἕως ἐκεῖ και μοῦ λέγουσιν «ὕπέγραψε» και τοῦ λέγω, «ἐπανάλαβε τὰ γραφόμενα νὰ τὰ ἀναγνώσω νὰ ἀκούσω τί ἔγραψες ἐάν ὑπάγωμεν σύμφωνα», ἀνέγνωσε αὐτὸς κατὰ διαταγὴν τοῦ Ταγματάρχου και μόνον εἰς τὰς θυγατέρας τοῦ Κ. Χατζιδάκη εἶχε γράψει κατὰ περισσώτερον τὰ ἄτομα ὅτι δῆθεν τοῦ εἶπα τρεῖς. Ἐγὼ ὅμως τοῦ ἔκαμα τὴν παρατήρησιν τὸ ὅτι δὲν σοῦ εἶπα τρεῖς ἀλλὰ σοῦ εἶπα δύο αὐτὸς μοῦ λέγει ὅτι δὲν εἶνε τίποτε ὄχι διότι ἔγραψε καθὼς ἦν και τὰ ὀνόματα δύο. νὰ μὴ γείνω ψεύστης αὔριον εἰς ἄλλο μέρος τότε ἐφιλονικούσαμε μετ' τὸν γραμματέα τοῦ λέγει ὁ ταγματάρχης τί σοῦ λέγει; και αὐτὸς τοῦ εἶπε, εἶπες του διατὶ κάμνη τὴν παρατήρησιν ἐνῶ δὲν τοῦ λέγει κανεὶς ὅτι εἶνε ἔνοχος, πάλιν μοῦ ἐξήγησε και αὐτὸς τὰ τοῦ Ταγματάρχου και ἔπειτα μετ' ἔφερον εἰς τὴν πολυήμερον εἰρηκτὴν μου.

Ἐπειτα δὲ τὰς ἐπομένους ἡμέρας και προπάντων νύκτας, ἀπὸ τὰς δύο ἕως τὰς τέσσαρας ἔφερον και ἐξέφερον τοὺς εὐρισκομένους ἀπὸ τὰς εἰρηκτὰς ἀνθρώπους και τοὺς ἀνάκριναν, και κατὰ πρῶτον μὲν δὲν τοὺς ἐβίαζον ἕως ὅτου ἐτελείωσε ἡ πρώτη ἀνάκρισις και πάλιν ἄφησαν ἕκαστον εἰς τὴν θέσιν του. Ἵσπερον παρατήρησαν ἐάν κανεὶς ἀπὸ τοὺς μάρτυρας ὅπου ἀνέκρινον δὲν ἦτο ἐν τῇ φυλακῇ και ἐτηλεγραφοῦσε εἰς Πλατανιά και αὐτοὶ τοὺς ἔφεραν και αὐτοὺς εὐθύς εἰς τὴν φυλακὴν. Ὅσοι δὲν ἦσαν ἀπὸ ἐμὲ κατατεθειμένοι μάρτυρες τοὺς ἀνέκρινον και ἀπὸ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας τοὺς ἄφινον, οἱ δὲ ἄλλοι οἱ ὅποιοι πράγματι εὐρέθημεν μαζί τὸν καιρὸν, ὅπου οἱ τουφεκισμοὶ, τοὺς ἐκράτουν στερεὰ και χωριστὰ ἀπὸ ἄλλους ἀνθρώπους χωριανούς και ξένους. Ἐφερον δὲ ἀπὸ τὸ χωριὸν ὕστερον ἀπὸ 5 ἡμέρας τὴν 17 τοῦ τρέχοντος μηνὸς Δεκεμβρίου τοῦ Παπαῦ Πέτρου τοὺς υἱοὺς Ἀναστάσιον και Ἀπόστολον και ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειαν τοῦ

Κωστή Χατζιδάκη μικρούς και μεγάλους μαζή και την οικογένεια του Δημητρίου Άθουσάκη και την Δέσποινα Χατζιδάκη και Έμμ. Μυριδάκη και Μάρκον Μυριδάκη και Μαρία Λαρέτζενα τόν Έμμανουήλ Λαρετζάκη και Άντώνιον Παναουδάκη και Στυλιανόν Παναουδάκη και Έμμ. Παναουδάκη και Γεώργιον Παναουδάκη και τόν άτιμον Θεοχάρη Παναουδάκη τήν άτιμον οικογένειαν και Βαρδῆ Σταυριδῆ και Άναστάση και Στεφανομιχάλενα και Ίωάν. Τυργιωτάκη και εκ του χωρίου Ψαθογιάννου Δ. Π. Άνδρεδάκη και Ίωάννην Βιτζουδάκη και Άριστείδην, Γεώργιον, Ίωάννην και Έμμανουήλ Σελανωτάκη και τούς ἤκουον και τούς άνέκρινον ὄλην τήν νύκτα και έπειτα διευθέτησαν έκαστον εις μίαν φυλακήν ἢ εις τόν στρατώνα τῆς χωροφυλακῆς, ἢ τῶν στρατιωτῶν, ὡ του θύματος και τῆς παρανομίας! και αὐτάς τὰς γυναῖκας νά τοποθετήσουν χωριστά έκάστην; λυπηρόν πράγμα νά παρακαλοῦν τόν Ταγματάρχην νά μῆ τὰς διαχωρίση από τὰς θυγατέρας των, και τὰ μικρά παιδιὰ των και νά αρνούνται τήν παράκλησιν ταύτην με ὀργήν και με θυμόν. Καθὼς ἐγὼ ὁ ἴδιος ὁ Γ. Π. ἤκουσα από τήν φυλακήν μου τήν Σοφίαν Χατζιδάκη λέγουσαν και κλαίουσα με θερμά δάκρυα, Βέη μου, ἄφες μου τήν μιὰ κόρην μου νά πλαγιάσωμεν μαζί και τῆς εἶπε σκληρῶς ὄχι «χωριστά χωριστά!» Ἦκουσα και τόν Παπᾶ Πέτρον τόν πατέρα μου νά λέγη «ἀφήστε του Κουνιαδου μου τὰ παιδιὰ νά πλαγιάσουν μαζή» οὐχί! και τί άνθρώπους εἶχον χωριστά από 8 χρονῶν και κάτω και τί βασάνα και πιέσεις ἤρμοζον και του κτελήξαν αὐτὰ ὕστερον. Ἀφου δὲ ἐτελείωσε ἡ άνάκρισις ὄλη και μικρῶν και μεγάλων και οὐδεὶς ἢ οὐδεμία κατέθεσε ψευδῆ μαρτυρίαν ἀλλὰ ἀληθῆ πράγματα και ἀπεδεικνύετο ὁ καθέις, που εὐρίσκετο τήν ὥραν του φόνου, τήν ἐπομένην ἔκαμον σύσκεψιν μετά του Χουσεῖν Μπάντρη και ἐσκεύθησαν ὅτι πρέπει νά κρατήτουν ἐκείνους οἵτινες καταθέτουν μαρτυρίας, οἱ ἔνοχοι μάρτυρες εις ἀπόδειξιν (τούς δικαίους, νομιζομένους ἐνόχους) και νά λάθωμεν ἀναγκαστικά μέτρα, και βασάνους και πιέσεις και πρὸς τούς μάρτυρας και πρὸς τούς ἐνόχους εἶπε και οὕτω ἐπραξεν. Και του μὲν Γ. Παπαδάκη τούς μάρτυρας τούς ἔκαμον ἐνόχους, τῶν δὲ ἄλλων ἐξεκαθάρισαν και ἄφηκαν τούς μάρτυρας τούς ὁποίους εἰδιέκρινον ἕκαστος που ἦτο. Ὀλιθερόν και ὀλέθριον σχέδιον εις ἡμᾶς τούς δυστυχῆς και εις ἐκείνους τούς ἀμοίρους ἕνα τῶν παθῶν και ἀφορήτων βασάνων τὰ ὁποῖα ὑπέστησαν τόν καιρόν τῶν ἀνακρίσεων και εις τὸ μέρος ὁπου τούς εἶχον και αὐτούς τούς δυστυχῆς και τὰς γυναῖκας.

Ἀφου δὲ άνέκρινον τούς προειρημένους ὄλους, και εἶδον ὅτι οὐδὼς

ἔβλαπτον αἱ καταθέσεις αὐτῶν οὐδένα, ἤρχισαν δὲ κατ' ἄλλον τρόπον τὰς ἀνακρίσεις. Πρῶτον μὲ ἔφεραν ἐμὲ τὸν Γ. Παπαδάκην πρὸς τὸν ἀνακριτὴν Ταγματάρχην τὴν δεκάτην ἐβδόμην τοῦ μηνὸς ἡμέρα Πέμπτην, καὶ ὦραν τέσσαρας τῆς νυκτὸς καὶ μοῦ λέγουν—καμμίαν φορὰν ἐφυγοδικήσεις;—ὄχι· ποτὲ—τὸν καιρὸν τοῦ 1889-90 δὲν ἐφυγοδικούσες;—μάλιστα.—καὶ πόσον καιρὸν ἐγύριζες;—ἓνα ἔτος—τί ἦτο ἡ αἰτία καὶ ἔφυγες;—Ἐπειδὴ τότε ἄγνωστοι εἶχον κάψει τὸ Μετόχι καὶ ἐπίτρεψαν εἰ Χουσεῖν καὶ Ἰλαμῆς καὶ Τεφικ Μπαντράκηδες καὶ ἔστησαν ἐκεῖ σταθμὸν μὲ χωροφύλακας καὶ στρατιώτας καὶ τοὺς ἔβανον καὶ ἐλάμβανον τοὺς χωριανούς ἦσαν αἵτιοι δὲν ἦσαν καὶ τοὺς ἐφόρτονον τὰ πράγματα ὅπου εὕρισκοντο κεκρυμμένα καὶ τὰ μετέφερον εἰς τὸ Μετόχιον καὶ ἔπειτα τοὺς ἔδερνον, διὰ τοῦτο ἐσυλλογίσθηεν νὰ λείπω ὀλίγας ἡμέρας νὰ ἀποφύγω τὴν τυραννίαν, ἀλλὰ αὐτὸ ἐξηκολούθει πολὺ διάστημα καὶ μάλιστα καὶ ἐμένα ἐζήτησαν πολλὰς φορὰς εἰς τὸν οἶκόν μας ἕνεκα τούτου μοῦ εἶπον ὅτι λέγει ὁ Χουσεῖν Μπάντρης ὅτι ὅταν τὸν συλλάβωμεν θὰ τοῦ κάμωμεν σαλαβάντησιν. καὶ ἠκούοντο ὅτι ἐβασάνιζον τοὺς ἀνθρώπους, ἐφοβήθη καὶ ἐγὼ καὶ ἔλαβα ὀλίγα πρόβατα καὶ ἠναγκάσθη καὶ ἔμμενον ποιμὴν εἰς τὸ Ἀκρωτήριον Ροδοποῦ, αὐτὸ ἦτο ἡ φυγοδικία.—Ὁ Χουσεῖν βέης λέγει ἐδῶ ὅτι σὲ ὑποπεύεται εἰς τὸν φόνον τοῦ ἀδελφοῦ του ἐπειδὴ καὶ πρὶν τὴν ἐποχὴν ὀλίγας ἡμέρας ἔκαμες ἑταιρίαν τὸν Γεώργ. Ἀκρωτηριανὸν καὶ Χαρ. Κουτροσηλάκην (πεζόκον) καὶ Ἐμμ. Δρερηλάκην (βεντουδὴν) καὶ ἐπῆρες καὶ τὸν ἐπῆρες τὰ βώδια των καὶ διὰ τοῦτο ἐφυγοδικούσες καὶ δὲν τὸ εἰξεύρεται ἢ δὲν εἶναι γεγραμμένον εἰς τὰ πρωτόκολλα ὅτι εἶχε τὸν ἔνοχον εἰς τὴν φυλακὴν καὶ ἐδικάσθη σύμφωνα μὲ τὰς ἀποδείξεις τῶν μαρτύρων καὶ τώρα τί σὰς λέγει;—ἀλλὰ αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ ἄνθρωποι οἱ δύο τούλάχιστον ζοῦν καὶ φέρετε νὰ τοὺς ἐξετάσετε καὶ ἐξ ἄλλου τώρα διὰ ποῖον μὲ ἀνακρίνετε διὰ τὸν φόνον ἢ διὰ τὰ βώδια;—καὶ διὰ τὰ δύο. Εἶχετε πάθος μὲ τὸν παθόντα;—ὄχι εἴμεθα μάλιστα φίλοι καὶ ἐξετάσετε τὸν ἴδιον τὸν ἀδελφόν του Ἰλαμῆ ἢ τὸν Μετοχάρη του Ἰωάννην Τσιργιωτάκην.—Εἰξεύρεις ἐὰν μὲ κανέναν χωριανὸν ἢ μὲ κανένα ἄλλον εἶχε πάθος;—ὄχι μὲ ὄλον τὸ χωρίον εἶχε φιλίαν καὶ ἐπέρνα πολὺ καλὰ μόνον μὲ τὸν ἀδελφόν του Ἰλαμῆν εἶχον φιλονικίαν καὶ μάλιστα πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εἶχον ἀνταλλάξει μεταξύ των 5—6 τουφεκιές—καὶ τί ὑποθέτεις; μήπως τὸν ἐφόνευσεν αὐτός;—ὁ Θεὸς ξεῦρει τώρα σύντομα ἔλειψες καμμίαν φορὰν ἀπὸ τὸν οἶκόν σου;—ὄχι εἰμὴ μόνον ἐὰν ἤμην εἰς καμμίαν διασκέδασιν εἰς ἄλλο χωρίον—μὰ δὲν ἐξετάζω

ἐγὼ αὐτὸ θὰ μὰς εἶπῃς ἐὰν ἔλλειψες ἡμέρας ἀπὸ τὸν οἶκον σου;— ὄχι δὲν ἔλειψον καὶ πάλιν ἐκεῖ μέ... ..

Δευτέρα ἀνάκρισις τοῦ Κωνστ. Χατζουδάκης μὲ πείσειν.

— Τὸν καιρὸν ποῦ ἠκούσθησαν οἱ τουφεκισμοὶ ποῦ ἦσαν;— δὲν σὰς εἶπα καὶ πάλιν εἰς τὸν οἶκόν μου μὲ τὰ παιδιὰ μου καὶ μὲ τὴν ἀδελφὴν μου Δεσποινιὸ καὶ ὅτι ποῦ εἶχε φύγη ὁ Θεοχάρης Παναουδάκης καὶ ἐκάθητο καὶ ἐκεῖ ὁ ἀνεψιός μου Γ. Παπαδάκης καὶ ὡς ἤκουσαν διὰ τὸ ὄνομα ἐκεῖνο εὐθύς τὸν ἤρχισαν μὲ τὸν βούρδουλαν «τί λέγεις, κερατὰ», δι' αὐτὸν θέλεις νὰ τὸν κρύψῃς ὅτι δὲν ἦτο εἰς τὸν φόνον τοῦ Τερφικ; εἶπέ ὅτι δὲν ἦτο εἰς τὸν οἶκον σου διότι σὲ ἐξορίσαμεν»— καὶ νὰ μὲ κρεμάσετε εἰς τὸν οἶκόν μου ἦτο. Ἐρωτᾷ πάλιν ὁ ταγματάρχης τί εἶπε; τοῦ λέγουν ὅτι τὰ ἴδια πάλιν εἶπε. τότε πάλιν ἐσηκώθη μὲ τὸν βούρδουλα καὶ τοῦ ἐκτύπησε τοῦ δυστυχῆ ἀνηλεῶς καὶ ἀσπλάγχχνως καὶ τοῦ ἔλεγε τὸν καιρὸν ὅπου τὸν ἐκτύπα «νὰ! εἶπέ κερατὰ ὅτι σοῦ λέγω δηλ. ὅτι ἔνοχος ὁ Γ. Παπαδάκης», δὲν μὲ βαστᾷ ὁ Θεὸς νὰ εἰπῶ ψώματα, διότι ἐκαθήμεθα μαζί μὲ αὐτόν, καὶ ἀφοῦ μὰς εἶπε ἡ γυναῖκά μου ὅτι ἀκούονται φωναὶ εἰς τὸ μετόχι; ἐξήλθαμεν ἔξω καὶ διηυθύνθημεν πρὸς τὸ μέρος τοῦ δώματος ὅπου ἦτο ἀντικρῦ αὐτὸ διὰ νὰ μάθωμεν τὸ συμβάν καὶ εἶδομεν καὶ ἤρχοντο πρὸς τὸ μέρος μὰς ἀπὸ τὸν καφενὲ ὁ Γεώργ. καὶ Ἀντώνιος Δαρεντζάκης καὶ ὁ υἱός μου Ἐμμ. Χατζιδάκης καὶ ὁ Γεώργιος Παναουδάκης καὶ ὁ Στυλιανὸς Παναουδάκης. Ἐρωτᾷ ὁ ταγματάρχης τί σοῦ λέγει; τοῦ λέγει λοιπὸν ὁ γραμματεὺς, ὅτι αὐτὰ ποῦ εἶνε γραμμένα, πάλιν ἐθύμωσε καὶ ἐξηγριώθη ὡς λυσώδης κύων, ἐσηκώθη λοιπὸν καὶ τὸν ἐλάκτισε μὲ τὸ πόδι του, καὶ ἔπειτα διέταξε καὶ τὸν ἔβαλαν πάλιν εἰς τὴν ἰδίαν εἰρκτηὴν ὅπου ἦτο καὶ τὰς προηγουμένας ἡμέρας καὶ δώσας αὐστηρὰν διαταγὴν νὰ μὴ δώσουν εἰς αὐτόν οὔτε ψωμί οὔτε νερὸν καὶ ἐὰν ζητήσῃ τίποτε νὰ τὸν κτυπῶσι καὶ νὰ τὸν ἐξυβρίζωσι καθὼς καὶ πράγματι οὕτω ἐξηκολούθει.

Ἵστερον δὲ ἀπὸ αὐτόν ἔφερον καὶ ἀπὸ τὴν φυλακὴν τὴν σύζυγόν του Σοφίαν Φιλιπποπούλαν καὶ ἐρωτῶν αὐτὴν τὴν στιγμὴν ὅπου ἠκούσθησαν οἱ τουφεκισμοὶ ποῖος ξένος ἐκάθητο εἰς τὸν οἶκον σας;— ἐκάθητο ὁ Γεώργ. Παπαδάκης καὶ ἡ Δεσποινιὴ ἡ κουνιάδα μου,— μωρὴ μαϊμοῦ ἀρκοῦδα πουτάνα, ὁ Γεώργιος Παπαδάκης ἐκεῖ ἐκάθητο αἶ; θέλεις νὰ τὸν ξεκαθαρίξῃς πῶς εἶνε ἀνεψιός σου ἐὰν δὲν τὸν μαρτυρίσετε πῶς εἶνε ἔνοχος θὰ σὰς σκοτώσωμεν ἀπὸ τὸ ξύλον καὶ ἔκαμε πῶς θὰ σηκωθῆ νὰ τῆς κτυπήσῃ μὲ τὸν βούρδουλα τὸν ὁποῖον εἶχε μαζί του καὶ ὁ ἄλλος ταγματάρχης ἔκαμε ὅτι τὴν ἀπήλλαξεν ἀπὸ τῆς ξυλῆς καὶ θὰ μαρτυρήσῃ.

Ἐρωτᾷ πάλιν τὴν ἀλήθειαν βλέπεις πῶς τοῦτος ὁ Μπέης σὲ γλύτωσε ἀπὸ ταῖς ξυλιαῖς ; Δι' ὄνομα θεοῦ τί θὰ σᾶς πῶ ; εἰς τὴν φωτιᾶν ἐκαθήμεθα ἐγὼ καὶ ὁ σύζυγός μου καὶ τὰ παιδιὰ μου καὶ ἡ κουνιάδα μου καὶ ὁ Γεώργιος Παπαδάκης ὅταν ἠκούσθησαν οἱ τουφεκισμοὶ καὶ κανεὶς δὲν ὑποψιάσθη τίποτε, μόνον ἐγὼ ἐξῆλθον νὰ πάρω νερόν ἀπὸ τὴν στάμναν καὶ ἤκουσα τὰς φωνὰς ἀπὸ τὸ Μετόχι καὶ εἶπα εἰς αὐτοὺς ὅτι ἀκούονται φωναὶ καὶ ὄδυρμοὶ εἰς τὸ Μετόχι καὶ εὐθύς ἐξῆλθον καὶ αὐτοὶ καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸ δῶμα μας καὶ ἐν τῷ ἄμα ἤρχοντο καὶ ἀπὸ τὸν καφενὲ πρὸς τὸ μέρος μας οἱ δύο Λαρετζάκιδες Γεώργιος καὶ Ἀντώνιος καὶ ὁ υἱός μας Ἐμμ. καὶ Γ. Στυλ Παναουδάκης καὶ ἀνέβησαν καὶ αὐτοὶ εἰς τὸ δῶμα μαζί μὲ τοὺς ἄλλους καὶ μᾶς ἠρώτησαν τί εἶνε καὶ τότε ἀπεκρίθη ὁ Γεώργ. Παπαδάκης ὅτι δὲν ἤξεύραμε καὶ ἡμεῖς. Τότε ὁ Γεώργ. Λαρετζ. ἤρχισε νὰ φωνάζῃ τῆς Μετοχαρᾶς ὅπου ἐφαίνετο εἰς τὸ παράθυρον τοῦ Ἰλχαμῆ ἀλλὰ δὲν ἠκούοντο ἀπ' ἐκεῖ ἐπειδὴ ἐβρόντα καὶ ὁ ποταμὸς ἀλλὰ μὲ τὰς πολλὰς φωνὰς ὅπου ἐκάμναμε ἄλλοι μας ὅσοι εἴμεθα εἰς τὸ δῶμα ἤκουσε καὶ ἀπεκρίθη καὶ μᾶς εἶπε ὅτι ἐφόνευσαν τὸν Τεφίκ μέσα εἰς τὸ Μετόχι καὶ ὅλοι ἐλυπήθημεν αὐτὸν τὸν νέον καὶ μάλιστα ὁ Γεώργ. Παπαδάκης τὸν ἐλυπήθη ἀπ' ὅλους περισσότερον ἐπειδὴ ἦσαν ἄκρον φίλοι μὲ αὐτόν. Τότε πάλιν ἠρώτησε τί σοῦ εἶπε ; αὐτὸς τοῦ ἐδιηγήθη ὅλα αὐτὰ, αὐτὸς δὲ ἐθύμωσε σφόδρα κατ' αὐτῶν καὶ ἐσηκώθη ἕνας ἀπὸ τοὺς 4 ταγματάρχους καὶ τῆς ἐκτύπησε μὲ τὰ 2 χέρια του εἰς τὸ πρόσωπον καὶ τὴν ἐτύφλωσε καὶ τὴν ὕβρισε σκληρῶς τουρκικὰ καὶ εὐθύς ἐδιέταξαν νὰ τὴν φέρουν πάλιν εἰς τὴν θέσιν τῆς.

Ἐρχόμεθα εἰς τὴν δυστυχῆ καὶ ἄτυχον Δεσποινιά Χατζιδάκη. Ἐρωτῶν καὶ αὐτὴν «εἶλα ἐκεῖ καὶ πὲς τὴν ἀλήθειαν νὰ μὴ πάθῃς καὶ ἐσὺ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἔπαθε ἡ Σοφουλιά» ; — Ἐγὼ ἡ καυμένη θὰ σᾶς πῶ τὴν ἀλήθειαν καὶ πάλιν τὰ ἴδια σᾶς λέγω μὴ ἠξεύρουσα ἢ δυστυχησμένη ὅτι ἤλαξον τὸ φύλλον καὶ εἶχον σκεφθῆ ἄλλα σχέδια· τότε ὅλοι οἱ παρόντες ἔρριψαν ἄγριον καὶ φρικῶδες βλέμμα ἐπ' αὐτῆς καὶ κατὰ διαταγὴν ἐπαρουσίασεν εἰς αὐτὴν ὁ γραμματεὺς τὸν βούρδουλαν ὅτι παρετήρησε καὶ πρόσεξε. — Λοιπὸν λέγε μας, τὴν στιγμὴν ὅπου ἠκούσθησαν οἱ τουφεκισμοὶ ποῦ ἦσο ; δὲν σᾶς εἶπα καὶ τὴν ἄλλην φορὰν ὅτι ἤμουν εἰς τοῦ ἀδελφοῦ μου τὸν οἶκον, ἐγὼ ὁ Γεώργ. Παπαδάκης καὶ οἱ ἰδιοκτῆται αὐτοῦ Κωνσταν. καὶ Σοφουλιά καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῶν Ζωήτσα καὶ Ἀριάδνη· τέλος πάντων διὰ νὰ μὴ γίνωμαι πολὺλογος εἶπε καὶ αὐτὴ τὰ ἴδια καθὼς ὁ ἀδελφός τῆς καὶ κουνιάδα τῆς· αὐτοὶ οὐδεμίαν ἀκρόασιν ἔδωκαν, ἀλλὰ πάλιν τῆς λέγουν αἰεπὲ διὰ τὸν Γεώργ. Παπαδάκην ὅτι δὲν ἦτο ἐκεῖ μαζί σας, μὰ

δὲν μπορῶ νὰ εἰπῶ ψεύματα ἐκεῖ ἦτο, ἐκεῖ μαζί μας τὴν ὥραν ὅπου ἠκούσθησαν οἱ τουφεκισμοί, εὐθύς ἀφοῦ εἶπε ταῦτα ἔτριξεν τοὺς ὀδόντας του ὁ εἰς ταγματάρχης τῆς χωροφυλακῆς καὶ ἤρχισε ἀνηλεῶς καὶ ἔδερνε αὐτὴν καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος ἤκουον τὰς φωνάς καὶ οἰμωγὰς τὰς, ὁποίας ἐβγαζε ἡ ἄτυχος ἐπειδὴ δὲν ἔλεγε ψεύματα διὰ ἐμὲ τὸν δυστυχῆ Γ. Παπαδάκην καὶ εὐθύς εἰς τὴν θέση τῆς ἔμενε δὲ αὐτοῦ εἰς τὴν ἀποθήκην τοῦ Πετρελαίου ὅλας τὰς ἡμέρας ἄσιτος καὶ ἄνευ ὕδατος ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. Ὡ πόσον συνεκινίθην ἰδὼν αὐτὴν ὀδηγουμένην ὑπὸ ὀθωμανοῦ χωροφυλακος εἰς τὸν ἀπόπατον καὶ στέκων ἀπ' ἔξω ἕως ὅτου ἐξῆλθε καὶ οὕτω ἐξηκολούθει εἰς ὅλας τὰς ἡμέρας τῆς ἀνακρίσεώς τῆς. Ἐρχόμεθα εἰς τὴν ἀνάκρισιν τοῦ ζωηροῦ καὶ ἀνδρείου Γεωργίου Λαρεντζάκη ὁ ὁποῖος ὑπέστη ἐπὶ 15 ἡμέρας εἰς τὰς φρικτὰς εἰρκτὰς καὶ καρβουναποθήκας. Ἐπειδὴ βεβαίως αὐτὸς ἀπὸ ἀρχῆς δὲν εἶχεν ἀνακριτῆ ἀκόμη, ἀλλὰ ἐνῶ δὲν ἔλεγε ψεύματα διὰ τὸν Γεώργιον Παπαδάκην ἐκρατήθη διὰ νὰ βασιανίζεται καὶ αὐτὸς μὲ ὅλα τὰ μαρτύρια. Παρουσιάσαντες δὲ καὶ πάλιν πρὸ τοῦ Ταγματάρχου κατὰ τὰς τρεῖς τῆς νυκτὸς τὴν 18ην τοῦ μηνὸς καὶ ποιῶντες ἐρωτήσεις ἀπειλιτικὰς λέγοντες εἰς αὐτὸν—διὰ τὴν ἄλλην φωνὴν δὲν εἶπες τὴν ἀλήθειαν;—σὰς εἶπα τὴν βεβαίαν ἀλήθειαν—τί ὥρα ἦλθες εἰς τὸ καφφενεῖον—εἰς τὴν μίαν τῆς νυκτὸς—καὶ ποίους εὐρήκας ἐκεῖ;—τὸν καφεπῶλην Ἀν. Παναουδάκην Βαρ. Σταυροῦδην Ἀναστάσιον Χατζιδάκην Ν. Παναουδάκη—καὶ τί ἄκουσες ἐκεῖ νὰ λέγουν;—τίποτε, ἐκάμναμε ὁμιλίαν διὰ τὴν ἐργασίαν μας ὁ καθείς—καὶ ποῖος ξένος ἦλθεν ἐκεῖ;—οὐδεὶς εἰμὴ μόνον ὁ Γεώργ. Παναουδάκης—καὶ ποῖοι ἄλλοι;—καὶ ὕστερότερα ἦλθεν καὶ ὁ ἀδελφός μου Ἀντώνιος καὶ ὁ Κουινιάδος μου Ἐμμ. Χατζιδάκης καὶ Ἐμμ. Παναουδάκης ἀλλὰ αὐτὸς δὲν ἐκάθησε παρὰ ἔφυγε ἐπειδὴ ἦτο κατακουρασμένος ὑπὸ τοῦ κόπου τὸν ὁποῖον εἰργάζετο—καὶ οἱ τρεῖς αὐτοὶ καὶ ἀκόμη ὁ Γεώργ. Σφακιανάκης, εἰς ποῖον μέρος ἠργάζοντο;—εἰς τὸ χωρίον Μπαπιόλου ἦσαν μισθωτοὶ ἐργάται, —τί ὥρα ἦλθον;—κατὰ τὰς 2 1(2, —καὶ τί σὰς εἶπον;—τίποτε, ἐπειδὴ τοὺς ἐθεωροῦμεν ὡς μουσαφίριδες τὸν ἐδιόρησαν δύο καφφέδες καὶ ἐκάθισαν νὰ πάρουν τοὺς καφφέδες καὶ τὸν καιρὸν ὅπου τοὺς ἔφερεν εἰς αὐτοὺς αἴφνης ἠκούσθησαν οἱ τουφεκισμοὶ καὶ εὐθύς ἐξήλθαμεν ἔξω ἡμεῖς οἱ δύο ἀδελφοὶ Γεωργ. καὶ Ἀντ. Λαρ. καὶ Ἐμμ. Χατζ. καὶ Γεώργ. Παναουδάκης καὶ Νικόλας Παν. καὶ ἀκούαμεν ποῦ ἠκούσθησαν οἱ τουφεκισμοὶ τότε ἐφώνησε ὁ καφεπῶλης οἱ καφφέδες εἶνε ἔτοιμοι, ἀλλ' ἐν τῷ μεταξύ ἠκούσαμεν τὸν Μιχ. Σίφακην ἀπὸ τὸ ἀπάνω μέρος ὅπου εἶχε καφφενεῖον καὶ ἐφώνησε τί εἶνε μωρέεεε; τότε ἐλάβομε καὶ ἡμεῖς

μέρος και τούς ἠρωτήσαμε τί εἶνε ; ἀκούονται φωναί εἰς τὸ Μετόχι και κλάιματα εὐθὺς ἐπήγαμε κάτω κατὰ τὸ μέρος τοῦ Κ. Χατζ. τὸ σπῆτι και τότε εἶδομεν και ἤρχοντο πρὸς τὸ μέρος τοῦ καφφενείου ἀπὸ τὰς οἰκίας των ὁ Στυλιανὸς Παναουδάκης και ὁ Γεώργ. Σπρακιανάκης και μόνον ὁ πρῶτος μᾶς ἠκολούθησε και ἤλθαμεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Κ. Χ. ἐπειδὴ ἀπὸ ἐκεῖ ἦτο εὐκολον νὰ μάθῃ τις τί τρέχῃ εἰς τὸ ἀπέντι μέρος. Ἀφοῦ λοιπὸν ἤλθομεν ἐκεῖ εβρίκαμε και ἐξήρχοντο ἐκ τῆς οἰκίας του διὰ νὰ βεβχιωθοῦν τὰ αὐτὰ τί εἶνε οἱ τουφεκισμοὶ τὸν Κ. Χατζ. και τὴν σύζυγον του και τὰς δύο θυγατέρας του και τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ και τὸν Γεώργ. Παπαδάκην και ἀνέβημεν ὅλοι εἰς τὸ δῶμα και ἐφώναξαμεν ἀπὸ ἐκεῖ και ἐμάθαμεν τί τρέχει, καθὼς σὰς εἶπον και εἰς τὴν ἄλλην ἀνάκρισιν, αὐτὰ εἰξεύρομεν, ἄλλο τίποτε. — Ὁ Γεώργ. Παπαδάκης τί ὄπλον ἐβάστα ὅταν τὸν εἶδες ἐκεῖ; — τίποτε δὲν ἐβάστα — ἀκόμη, κερατάδες θὰ τὸ κρύβετε; και ἐσηκώθη ἕνας ἀξιοματικὸς και τὸν ἤρπαξε ἀπὸ τὰ γένεια και τὸν ἐγύριξε γύρω τριγύρω, εἰπέ κερατᾶ τὴν ἀλήθεια, διότι θὰ σέ σύρωμε στὸν κέρκελο· ἐγὼ δὲν ἤξευρα τί ἔλεγε μόνον μοῦ τὰ ἐξήγησε ὁ γραμματεὺς καθὼς και ὅλα εἰμὴ μόνον (τὸ κερατᾶ) δὲν μοῦ εἶπε, τότε μοῦ λέγει — εἰπέ διὰ τὸν Γεώργ. Παπαδάκην ἐβάστα τὸ ὄπλον και ἐπέστρέψε ἀπὸ τὸ Μετόχι; — δὲν με βαστᾶ ὁ θεὸς νὰ εἰπῶ ψεύματα, ἐρωτοῦν τὸν γραμματεῖα τί εἶπε και αὐτὸς ἐξήγησε· και σταματοῦν μίαν στιγμὴν και συνεννοοῦνται: με τουρκικὴν διάλεκτον, και παρουσιάζουν νὰ στριφτάλια τὰ ὅποια δὲν εἶχα ἰδῆ ποτὲ και μοῦ λέγουν θὰ εἰπῆς διὰ τὸν Γ. Π. ὅτι σοῦ λέγομεν νὰ ἀπαλαχθῆς ἀπὸ αὐτὰ και ἀπὸ τὰς φυλακὰς; Δὲν ἔχω νὰ δώσω λόγον ψεύτικον εἰς τὸν θεόν· τότε δὲ ἐξηγηρώθησαν και μοῦ λέγουν «δὲν ξεῖρεις; φέρε πλησίον τὰς χεῖρας σου» και λαμβάνουν αὐτὰς και μοῦ βάνουν τὰ ἀφόρητα ἐργαλεῖα και τὰ ἔστριφον με ὄσσην δύναμιν εἶχον εἰς τοὺς δακτύλους. Δὲν εἰμπορῶ, φίλε ἀναγνώστα νὰ παραστήσω τοὺς δρυμητάτους πόνους οἱ ὅποιοι ἐξήρχοντο ἀπὸ τοὺς δακτύλους μου και ἤρχοντο οἱ πόνοι μέσα εἰς τὴν καρδίαν μου (διότι και ἐγὼ ὑπέστην τὸ βασανιστήριον τοῦτο· Γ. Π.) ἐφώναξε δὲ ὁ δυστυχὴς «οἰ ὄνομα τοῦ θεοῦ!» ἀλλὰ ποῖος σέ λυπαται ἢ σέ ἀκούη — εἰπέ αὐτὸ ὅπου σέ λέγωμεν νὰ σοῦ τὰ ἐλαφρύνω ὀλίγον εἰδὲ θὰ κόψουν τοὺς δακτύλους και πρόσεξε, δὲν εἰμπορῶ νὰ εἰπῶ ψεῦμα διότι εἶνε ἀμαρτία. Καὶ ἀφοῦ τοὺς εἶπε ταῦτα ἐσηκώθησαν ὅλοι και ἄλλος μὲν ἐκτύπα και ἄλλος ἐξεμίστευε· διήρκεσε δὲ αὐτὴ ἡ βάσανος σχεδὸν ἡμίσειαν ὥραν και ἔπειτα μοῦ ἀφῆρσαν αὐτὰ και με μετέφερον εἰς τὴν φυλακὴν εἰς μίαν καρβουναποθήκην σκοτεινὴν και ὑγρὴν και κάρβουνα μέσα και με ἐκλεισαν, εἶχε δὲ και μίαν μικρὰν ὀπὴν εἰς τὴν

θύραν καὶ ἔβαλον εἰς αὐτὴν πανιὰ—διὰ νὰ μὴ βλέπω τίποτε ἢ διὰ νὰ μοῦ ἔλθῃ ἀποπληξία. Τελειώσαν δὲ αὐτοῦ τὴν βασανώδη ἀνάκρισιν ἔφερον τὴν κόρην τοῦ Κων. Χατζιδάκη ἢ ὁποῖα μόλις εἶχε φθάσῃ τὸ ἔβδομον ἔτος τῆς ἡλικίας της ἀφοῦ λοιπὸν τὴν ἐκάθησαν τὴν ἠρώτησαν, ποῖος ἐσκότωσε τὸν Τεφικ; αὐτὸ τὸ δυστυχὲς κοράσιον δὲν ὠμίλει· πάλιν τὸ ἔρω-
τοῦν τὰ ἴδια καὶ μόλις ὠμίλησε καὶ εἶπε δὲν ἤξεύρω,—ὁ Γεώργιος Παπα-
δάκης τὸν ἐφόνευσε; ὄχι! εἰς τὸ σπῆτι μας ἐκάθητο εἰς τὴν φωτιὰν μαζί
μὲ ἡμᾶς καὶ ἀκούσαμε ταῖς τουφεκιάς τότε ἐσηκώθη ἕνας ἐκ τῶν μελῶν
τῆς ἀνακριτικῆς ἐπιτροπῆς καὶ τῆς λέγει τώρα θὰ σοῦ κόψωμεν τὸν λαι-
μόν καὶ μάλιστα ἔσυρε τὸ ξίφος του πρὸς φόβον, καὶ ἐπλησίασε πρὸς αὐ-
τὴν αὐτὸ, καὶ εὐθὺς ἐξέφερε φωνὰς καὶ ἐφώναζε, μητέρα μου τώρα θὰ μοῦ
κόψουν τὸν λαιμόν μου! αὐτοῖδὲ τῆς εἶπον, ἐὰν μάς εἰπῆς ὅτι δὲν ἦτο ἐκεῖ
ὁ Γεώργ. Παπαδάκης ὅταν ἠκούσθησαν οἱ τουφεκιῆς παρὰ ἦλθε ὕστερα
καὶ δρομαίως εἰς τὸ σπῆτι σας δὲν θὰ σὲ κόψωμεν, δὲν ἦτο ἐκεῖ δὲν ἦτο
ἐκεῖ ὕστερα ἦλθε ὄφου μητέρα μου καὶ ἔτραξε πρὸς τὴν θύραν νὰ φύγῃ
ἀλλ' εἰς μάτην ἐπειδὴ ἦτο κλειστὴ ἡ θύρα ἔτυχε δὲ νὰ εἶνε ἡ μητέρα
της εἰς τὴν ἔξω μεριά τοῦ δωματίου τοῦ ἀνακριτηρίου μὲ ἄλλας καὶ ἄλλους
οἵτινες τοὺς ἐφύλαττον οἱ χωροφύλακες ἕως νὰ τοὺς ζητήσωσιν εἰς τὴν ἀνά-
κρισιν ἤκουσε τὰς φωνὰς τῆς κόρης της ἐπῆγε καὶ αὐτὴ νὰ ὁρμήσῃ πρὸς
τὴν θύραν ἐπειδὴ τὸ τέκνον καὶ σπλάγχχνον αὐτῆς δὲν ὑπέφερε νὰ ἀκούῃ
νὰ τὸ βασανίζουσι καὶ νὰ τὸ δέρνουν καὶ ἤρχισε καὶ αὐτὴ νὰ κλαίῃ καὶ
ἔλεγε ρίψατε μας εἰς τὴν θάλασσαν καὶ δὲν ὑποφερόμεθα τοὺς βασανισμοὺς
καὶ τὰ πάθη. Τότε ἦλθε εἰς χωροφύλαξ κρῆς, δὲν σιωπᾶς μαρῆ μαίμου
διατί φονεύετε τοὺς ἀνθρώπους εἰς τοὺς οἴκους των καὶ νὰ σιωπήσῃς
εὐθὺς διότι ἄλλως θὰ ἔλθω καὶ θὰ σὲ δείρω καλά. Καὶ ἐν τῷ μεταξύ
ἐξῆλθε τὸ κοράσιον ἀπὸ τὸ ἀνακριτήριον καὶ ἔτρεμεν ἀπὸ τὸν τρομερὸν κίν-
δυνον τὸν ὁποῖον ὑπέθεσε ὅτι διέτρεξε τὸ κοράσιον, ἦτο ὅλως διόλου χλω-
μόν καὶ ἐξηγηριωμένον ὥστε μικροῦ δεῖν νὰ παραφρονήσῃ.

Τέλος ἔφερον καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς Ζωήτσαν Χατζιδάκη κατὰ τὰς
τρεις τῆς νυκτὸς τὴν ἰδίαν βραδιάν, καὶ ἠρώτουν αὐτὴν ποῖος ἐφόνευσε
τὸν Τεφικ; ἀλλ' αὐτὴ ἔτρεμε ἕνεκα ὅπου ἤκουσε τὴν ἀδελφὴν της καὶ
ἐφώναζε ὑπέθεσε ὅτι θὰ κάμουν τὰ ἴδια καὶ εἰς αὐτὴν. Καὶ μὲ τρέμουσαν
φωνὴν εἶπε δὲν ἤξεύρω ἡμεῖς ἐκαθήμεθα εἰς τὸν οἶκον μας,—ποῖοι καὶ ποῖοι
ἐκάθησθε;—ἐγὼ καὶ ὁ πατήρ μου ἢ μήτηρ μου καὶ ἡ θεία μου Δεσποινιά
καὶ ὁ Γ. Παπαδάκης καὶ ἡ ἀδελφὴ μου Ἀριάδνη, καὶ ὁ ἀδελφός σου Ἐμμ.;
ἰδοῦλευε εἰς τὸν Μπαπιόλον καὶ καθὼς ἠκούσθησαν οἱ τουφεκιῆς ἦλθε
μαζί μὲ τοὺς ἄλλους εἰς τὸν Καφενέ. Ποίους ἄλλους; τὸν Γεωρ. Ἄντ.

Λαρετζάκη καὶ Γεώργ. Παναουδάκη καὶ Στυλιανὸν Παναουδάκη — ἡ Ἀριάδνη μᾶς εἶπε ὅτι ὁ Γεώργ. Παπαδάκης ἤλθε ἀφοῦ ἠκούσθησαν οἱ τουφεκιές μὲ τρεχάλα — ὄχι! ψεύματα τὸ εἶπε ἐκεῖ ἐκάθητο — θέλεις νὰ μᾶς τὸ κρύψης; — ὄχι δὲν λέγω ψεύματα μὰ τὸν θεόν, — σιωπῆ! φέρετε τὸ μαχαίρι νὰ τῆς κόψουμεν τὴν γλῶσσαν τῆς ἐπειδὴ λέγει ψεύματα. ἢ θὰ εἰπῆς ὅτι ὁ Γ. Π. ἤλθεν ἀφοῦ ἠκούσθησαν οἱ τουφεκιές ἢ θὰ σοῦ κόψωμεν τὴν γλῶσσαν καὶ τὴν μίαν χεῖραν. λέγει, — μὰ δὲ σὰς λέγω ὅτι ἐκάθητο ἐκεῖ μαζὶ μας; τῆς ἔδωκαν τότε δύο τρεῖς μπάτσαις καὶ ἤρχισε καὶ ἔκλεγε καὶ ἔκτοτε πλέον δὲν ὁμίλει τὴν ἠρώτουν νὰ εἰπῆ καθὼς τῇ ὑπαγόρευον ἀλλὰ τίποτα· ἐπειτα ἤρχησαν αὐτὴν μὲ γλυκύτητα καὶ μὲ καλὸν τρόπον, τῆς λέγουν ὅτι ἐὰν δὲν εἰπῆς καθὼς ἡ ἀδελφή σου Ἀριάδνη δὲν θὰ βγάλωμεν πλέον τὸν ἀδελφόν σου ἀπὸ τὴν φυλακὴν ματαίως ἔκαμνον τὰ τεχνάσματα καὶ τὰς κολακείας αὕτη ἐσφράγισε τὸ στόμα τῆς καὶ ἔτρεχον τὰ δάκρυα ὡς ποταμὸς ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς καὶ τρέμουσα ὡς φύλλον δένδρου ὑπὸ τοῦ φόβου. Ἀγανακτήσαντες λοιπὸν ὅλοι ἐναντίον τῆς, τῆς εἶπον ὅτι ἐὰν δὲν ὁμιλήσῃ θὰ τὴν ῥίψουν κάτω ἀπὸ τὸ παράθυρον ἢ θὰ τῆς κόψουν τὰ μαλλιά τῆς, αὕτη ἔμενε ἄφωνος, καὶ ἄλαλος καὶ τοιουτροπόπως ἀπέφυγε ἀπὸ τοῦ νὰ περιπέσῃ εἰς ἁμαρτημα καθὼς πρὸ ὀλίγου ἢ μικροτέρα ἀδελφή τῆς Ἀριάδνη. Ἀξιοπαράτηρητον ὅμως εἶναι ἡ σταθερότης ἢ εὐαισθησία καὶ ἡ ἀνδρία ταύτης τῆς κόρης, τόσον μικρὰ οὔσα μόλις ἄγουσα τὸ 8ον ἔτος τῆς ἡλικίας τῆς καὶ νὰ φανῆ τόσον γενναία εἰς τὸν πόλεμον τῆς ἀνακριτικῆς ἀρχῆς. μὴ θελήσασα νὰ πέσῃ εἰς τὴν ἁμαρτίαν τοῦ ψεύδους, καθὼς θὰ ἴδωμεν περαιτέρω ἄνδρας καὶ προβεβηκότες ἤδη τὴν ἡλικίαν παρέπεσαν.

Ἐρχόμεθα εἰς τὴν ἀνάκρισιν τοῦ παιδὸς Ἀποστ. Παπαδάκη ἔχων ἡλικίαν 12 ἐτῶν καὶ πάσχων ἐκ τοῦ δεξιοῦ ὠτός, διὰ τοῦ ὁποίου ἐμποδίζει τὴν ἀκοὴν ὀλίγον. Ἐρωτῶντες αὐτὸν ποῖος ἐφόνευσε τὸν Τεφίκ; ἀλλὰ μὴ διακρίνας τί τοῦ εἶπαν δὲν ὠμήλησε, αὐτοὶ ὅμως ὑπέθεσαν ὅτι εἶχον τὰ ἴδια μὲ τὴν προηγουμένην ἀνάκρισιν τῆς Ζωήτσας ἢ ὅποια δὲν ὁμίλει καὶ ἔνεκα τοῦ πάθους ὃ ἔτρεφε πρὸς ἐμὲ ὅτι ἦτο ἀδελφί μου ἤρχισαν καὶ τὸν ἐκτύπουν μὲ τὸν βούρδουλαν χωρὶς νὰ σκεφθοῦν ὅτι ὑπάρχει ἄνδρας ὃ ὁποῖος δὲν ἐννοεῖ λαιμητόμον ἢ ἄλλου εἶδους θάνατον καὶ τυγχάνει πατὴρ του καὶ ἦτο ἔξω κκὶ καθὼς ἤκουσε τὰς φωνὰς τοῦ παιδὸς αὐτοῦ μὴ ὑπομείνας ὤρμησε καὶ ἤνοιξε τὴν θύραν καὶ παρουσιάζεται πρὸς αὐτοὺς καὶ λέγει δὲν βλέπεται ὅτι πάσχει αὐτὸ τὸ παιδί μόνον τὸ βασανίζεται ἀνηλεῶς καὶ ἀσπλάγχχνως; — διατί λοιπὸν δὲν ὁμιλεῖ εἰς ὅτι τὸ ἐρωτῶμεν; — διατί δὲν ἀκούει καθαρῶς καὶ πρὸς βεβαίωσιν παρατηρήσατε τὸ

οὗς αὐτοῦ καὶ ἀφοῦ ἴδον ἰθευθαιώθησαν πράγματι λοιπὸν ἔξελθε καὶ θὰ τὸ ἐξετάσωμεν, ὀλίγον ὕστερον δὲ ὁμίλου κάπως ἀδυνατόρον τοῦ λέγουν ποῖος ἐσκότωσε τὸν Ταφικ ἀπὸ ὅλους ἔπου κρατοῦμεν εἰς τὰς φυλακάς, ὁ Γ. Παπαδάκης, ὁ Ν. Αντ. Λαρετζ. Ἐμμ. Χατζ. Γεώρ. Σφακιανάκης ἢ ὁ Θεοχάρης Παναουδάκης ; Ἐγὼ ἤμουν πλαγιασμένος καὶ δὲν ἤκουσα τίποτε εἰπέ μας πῶς ἤκουσε τὸν Ἐμμ. Κατζ. καὶ ἔλεγε πῶς θὰ τὸν φανεύσῃ ἐπειδὴ τὸν εἶχε δείρῃ πρὸ πέρισι νὰ ἀφήσωμεν τὸν ἀδελφόν σου νὰ υπάγῃ εἰς τὸν οἶκον σας, διότι θὰ τὸν σφάζωμεν. μὰ ἀφοῦ δὲν ἤκουσα τίποτε τί θὰ σὰς εἶπω—τώρα λοιπὸν σὲ διορθόνομεν καὶ παρουσιάζουν τὰ ἐργαλεῖα τοῦ βασανιστηρίου ὄηλ. στριφτάλια καὶ τελεία καὶ μάλιστα τοῦ λέγουν ὅτι θὰ τοῦ τὰ βάλουν εἰς τὴν κεφαλὴν νὰ καρφώσουν μέσα καὶ εἰς τὴν κοιλιάν τότε τόσος φόβος ἐκηρίευσε αὐτὸ τὸ ὅποιον καὶ διὰ τὸν πατέρα του εἶναι τοῦ ἔλεγον ἤθελε ἀρνηθῆ καὶ κάμη τὴν ψευδῆ κατάθεσιν καθὼς τοῦ υπαγόρεψαν καὶ ἔγραψαν οὗτος. "Ω φρίκη καὶ δυστυχία ἀπὸ τί ἄνθρώπους ἐπερίμενον νὰ ἀνακαλύψουν μὲ τοιοῦτον τρόπον κακούργημα τὸ ὅποιον ἦτο εὐκόλον νὰ εἶπουν ψεῦμα ἕνεκα τῆς μικρᾶς ἡλικίας νὰ καταθέσουν ψευδῆ μαρτυρίαν καὶ διὰ τοὺς γονεῖς των καθὼς πράγματι καὶ τὸ ἴδιον Δικαστήριον ἐθεώρησε περιττὴν τὴν ἐκφώνησιν ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου. Αὐτοὶ ὅμως ἐνόμιζον σπουδαίαν καὶ ἀμετάτρεπτον τὴν ἀνάκρισιν αὐτῶν. ἀλλ' ἐματαιώθησαν οἱ κύριοι πρὸς αὐτὰ εἰς ἄλλους ὅμως ἐθριάμβευσαν καὶ θὰ ἰσχυρωεῖτο εἶναι ὄντες τῆς αὐτῆς ἡλικίας ἀλλὰ φεῦ, οὔσαι ἀνώτεροι αἰ ἀπάται καὶ δολιότηται τὴν ἡλικίαν τοῦ τεσσαρακοστοῦ καὶ ἐπέκεινα ἔτους.

Ἀνάκρισις τῶν εὐρισκομένων εἰς τὰς σκοτεινάς καὶ βασανώδεις εἰρηκτὰς καὶ πρῶτον ἀρχόμεθα ἀπὸ τὸν σταθερὸν καὶ ἀληθέστατον Ἀθουσάκη Δημήτριον, ὁ ὁποῖος ὑπέστη τὰ πάνδεινα ὅτε ἐφέρετο ὑπὸ τῶν χωροφυλάκων ἐκ τοῦ χωρίου του εἰς Χανία τοῦ ὁποῖου ὑπῆρξε ἡ μεγίστη αἰτία τὸ μαρτίνι ἔπου δὲν παρεδέχθη ὅτι τὸ εἶχε εἰς Κρήτην, ἀλλὰ εἰς Ἀθήνας ἀπὸ τὸν καιρὸν ποῦ τὸ ἐβαστοῦσε ὁ Σταματάκης Μαυρογένη ὡς σύντεκνος αὐτοῦ ὑπὸ θάρρους κινούμενος καὶ ἔλεγε εἰς τὴν πρώτην ἀνάκρισιν ὅτι τὸ ἀφῆκεν ἐκεῖ. Ἄλλ' ἐπειδὴ οἱ παρόντες εἶδον αὐτὸν πρὸ ὀλίγου καιροῦ εἰς τὸν οἶκον του καὶ μάλιστα εἰς ἐξ αὐτῶν εἶχε ρίψει τουφεκιὰς μὲ αὐτὸ τὸν καιρὸν τῆς διασκεδάσεως τῆς θυγατρὸς του ἀνήγγειλε καὶ ἐκ δευτέρου εἰς τὴν ἀστυνομίαν ὅτι ὑπάρχει ἐνῶ εἶχεν τσοσάυτας ἐρεύνας ποιήσῃ καὶ δὲν τὸ ἀνεκάλυψαν ἀλλ' ἐπειδὴ ὑπάρχουν ἄνθρωποι προδόται εἰς τὸν μάταιον καὶ ἄτιμον τοῦτον κόσμον, εὐρέθη καὶ κανεὶς διευθαρμένος εἰς τὸ βουλισμένον χωρίον καὶ τὸ ἐπρόδωσε ὅτι εἶνε ἀπάνω εἰς τὰ κεραμυδία

τοῦ δώματος, ἤλθον λοιπὸν καὶ μετὰ πόθον τοῦ πρώτου ἔσπασαν ὅλα τὰ κεραμιῖδια καὶ ἐν τῇ μεταξύ αὐτῶν εὗρέθη.

Ἀλοίμονον εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι εὕρισκοντο εἰς τὸν οἶκον τοῦς ὑβρισμοὺς καὶ τὸ ξύλον καὶ τὰ βάζανα ποῦ ὑπέστησαν ἕως εἰς Χανία.

Ἀφοῦ δὲ ἔφεραν αὐτὸν εἰς τὴν ἀνακριτικὴν ἐπιτροπὴν μετὰ βίαν ἐξήταζον αὐτὸν καὶ μετὰ πίεσιν εἰς ὅτι τὸν ἠρώτων νὰ βεβαιώσῃ αὐτὸ χωρὶς ἀντίστασιν. — Ποίους ὑποπτεύεσαι νὰ ἐπραξάν τοῦτο τὸ κακούργημα οἷοτι εἰς τὴν ἄλλην ἀνάκρισιν δὲν εἶπες τίποτε ἀλήθειαν καθὼς ἀποδεικνύεται καὶ διὰ τοῦ μαρτυρίου. — Ἐγὼ σὰς εἶπα ὅτι ἐκοιμώμην καὶ μάλιστα ἐρωτήσετε καὶ τὸν υἱὸν τοῦ Μετοχάρη Γ. Ὀρνέρου ὅπου τὸν ἔστειλαν οἱ ἄνθρωποι τοῦ Μετοχάρη νὰ μετὰ ἐξυπνήσῃ νὰ ὑπάγῃ νὰ παρηγορῶ τὸν Ἰλαμή, — ἀφῆσέ τα αὐτὰ δὲν εἶνε ἐντροπὴ νὰ μὰς γελάς; ὡς ἐξυπνος καὶ πρῶτος τοῦ χωρίου δὲν εἶναι δυνατόν νὰ μὴν εἰξεύρης μετὰ ποίους ὁ Γ. Παπαδόκης διέπραξεν αὐτὸ τὸ κακούργημα — σὰς ὀρκίζομαι ἐὰν εἶδον αὐτὸν τοῦλάχιστον 10 ἡμέρας — λέγε μας τὴν ἀλήθειαν τί ἤξευρες διότι θὰ μεταχειρισθῶμεν ἄλλον τρόπον καὶ πρόσεξε καὶ ὕστερον θὰ τὸ φωνάζῃς καὶ ἀπὸ τὰ αὐτιά — ἀπὸ αὐτὸ ὅπου σὰς εἶπα καὶ ἄλλο δὲν ἔχω νὰ καταθέσω, — λοιπὸν ἀρνήσαι καλὰ; δίδουν διαταγὴν καὶ τοῦ παίζου 15 μετὰ τὸν βούρδουλα καὶ εἰς τὴν θέσιν του καὶ πάλιν ὑστερότερα βλέπωμεν.

Ἐπειτα διέταξαν καὶ ἔφερον τὸν Ἡλίαν τὸν υἱὸν τοῦ προανακρινομένου, ἀνὴρ ἀνδρίου χαρακτήρος καὶ εὐειδῆς καὶ φρόνιμος καὶ μετὰ αἰσθηματα εὐγενῆ καὶ ἀνδρία ἀλλὰ ποῖον ἤθελε βασανίσουσι τόσον καὶ δὲν ἤθελε εἰπῆ κατὰ τὰς ὁρέξεις των, καὶ πρὸ παντὸν εἰς ἄνδρα ὁ ὁποῖος οὐδέποτε εἶδε οὐδὲ σταθμὸν χωροφυλακῆς; καὶ κατὰ πρῶτον νὰ παρασταθῇ εἰς τὸ πολυμελὲς ἀνακριτήριον κατὰ τὰς 4-5 τῆς νυκτός καὶ νὰ ἐρωτῶσι ὅλοι τί καὶ ποῦ καὶ ἄλλος νὰ κρατῆ τὰ στριφτάλια εἰς τὰς χεῖρας ὅθην ὅτι ἐτοιμάζεται νὰ τὰ βάλῃ εἰς αὐτόν, καὶ ἄλλοι τὸν βούρδουλα. Ἄλλ' αὐτὸς ὅμως ὑπόμεινε καὶ ὑπομένει ὡς καθαρὸς τὴν ψυχὴν μὴ θέλων διὰ τῶν ψευδῶν καταθέσεων νὰ καταστρέψῃ ὀλοκλήρους οἰκογενείας καὶ νὰ ἐνταφιάσῃ ἀνθρώπους ζῶντας (φυλάκισις) εἰς τὸν σκοτεινὸν ἄδη (φυλάκισις) καθὼς οἱ ἄτιμοι ψευδομάρτυρες καὶ προδόται Ἀντωνίου, Θεοσχάρη, Γεώργιος καὶ Στυλιανὸς Παναουδάκη, καὶ ἀκόμη εἰς καταγόμενος ἐκ τῆς φλεβῆς αὐτῆς τῆς ἀτίμου καὶ προδότου οἰκογενείας τοῦ ὁποῖου τὸ ὄνομα θὰ φανερώσω περαιτέρω.

Ἐπειδὴ ἐντός μιᾶς ὥρας μετῆγαγον αὐτὸν 5-6 φορές καὶ ποιοῦντες ὅμοια τῶν προειρημένων βασάνων, ἐξετέλεσαν καὶ μερικὸν σκοπὸν πρὸς βλάβην τῶν ὄντων ἀδελφῶν Διπρεζάκιδων Ἀντωνίου καὶ Ἀριστείδου ἢ μετὰ καταθέσιν τοῦ ἰδίου ἢ κατὰ βούλησιν αὐτῶν κύριος εἶδε, ἀλλὰ πεπειθῶς εἰς τὸν ἀνδρὶον αὐτοῦ χαρακτήρα καὶ κατὰ τὴν ἀρνήσιν ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου δὲν εἶναι δυνατόν νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ἐκατέθεσαν αὐτὴν τὴν κατάθεσιν ἀλλὰ ἀντέγραψον τοῦ Ἰωάννη Τσιργιωτάκη τὴν κατάθεσιν. Ὅτι ἡμέραν τινὰ πρὶν τὴν διαπραξίν τοῦ φόνου ἐκαθήμεθα εἰς τὸ προαύλιον τοῦ Δ. Ἀθουσάκη καὶ ἐξείον τσίπουρα εἰς τὸν λέβηταν αὐτοῦ, εἶδωμεν ἀπὸ ἐκεῖ ἐγὼ Ἰωάννης Τσιργιωτάκη καὶ Ἡλίας Ἀθου-

σάκης και Αίκατερίνη σύζυγος Δ. Ἀθουσάκη ἀπέναντι και δεξιά τοῦ τοίχου τοῦ Μετοχίου τοὺς δύο ἀδελφούς Ἀντώνιον και Ἀριστείδην Λαρετζάκη και ἔριπτον πέτρες ἐκ τοῦ τοίχου και τότε εἶπον εἰς αὐτοὺς παρατηρήσατε ἀπέναντι και εἶδον και αὐτοὶ και βεβαιῶς τοὺς ἐγνώρισαν και μάλιστα τῶν εἶπον ὅτι αὐτὰ τὰ σχέδια εἶνε διὰ ταῖς ὄρνιθες. Ἐπειδὴ λοιπὸν αὐτὸς ἀνέφερε αὐτοὺς εἰς τὴν κατάθεσιν του πρὸς ἀπόδειξιν αὐτῆς, ὕστερον δὲ αὐτὸς μητέρα και υἱὸς ἠρνήθησαν ὅπως διόλου τὴν ψευδῆ κατάθεσιν αὐτοῦ και ὁμολόγησαν μὲν ὅτι εἶδον δύο, ἀλλὰ ἥτο τοῦ ἰδίου τοῦ Μετοχίου τὰ παιδιὰ ἀλλὰ δὲν ἤξεύρομεν τί ἐποιοῦν ἐπειδὴ δὲ ἡ κατάθεσις αὐτῶν δὲν συμφῶνει μετ' αὐτῶν οἱ ἴδιοι ὕστερον τὴν ἀντέγραψον μετ' τὴν αὐτὴν συμφωνίαν εἰς αὐτοὺς, ἠγνόουν ὅμως οἱ δυστυχεῖς αὐτό.

Ἡ Αἰκατερίνη δὲ σύζυγος Δ. Ἀθουσάκη φυλακισθεῖς δὲ κατὰ τὰς 14 Δεκεμβρίου και μεταφέροντες αὐτὴν νυκθημερὸν εἰς τὰς ἀνακρίσεις οὐδεμίαν ὅμως κατάθεσιν ἐθήκε κατὰ τῶν δυστυχῶν ἐνόχων ψευδῶς ἕως ὅτου ἠναγκάσθησαν και τὴν ἔκλεισαν εἰς μίαν ντουλάπαν διὰ νὰ ἀναγκασθῆ και ἀπελπισθῆ νὰ καταθέσῃ ψευδῆ γεγονότα πρὸς βλάβην ἡμῶν. Ἀλλὰ ἡ δυστυχὴς γυνὴ ἔν και τόσα θεινὰ ὑπέφερε τὰ ὅποια ἔγεινε δῆλον ἐκ παντός και ἐφάνη ἀξία αὐτῶν, πασιγνώστον εἶνε ὅτι δὲν ἔχει φλέβαν ἐκ τῆς ἀτίμου οἰκογενείας τοῦ Παναουδάκη. Μείνασα δὲ ἐπὶ πολλὰς ὥρας εἰς τὴν ντουλάπαν τὴν κλειστὴν και μὴ δυναμένη νὰ κινηθῆ, ἔνεκα τῶν καρριῶν ὅπου ἐφαίνοντο και εἰς πᾶν κίνημα αὐτῆς ἠναγκάσθη και ἐκάθητο ἀκίνητος και σταυροχειριασμένη ὑπομένουσα ἡρωικῶς τὰ μαρτύρια και τὰ βάσανα. Ἀποῦ δὲ εἶδον ὅτι δὲν ὑπάρχει ἄλλος καλλήτερος τρόπος τῶν προειρημένων βασάνων ἀπὸ τοῦ νὰ παρακινηθῆ νὰ καταθέσῃ τί πρὸς βλάβην ἡμῶν ἠναγκάσθησαν κατ' αὐτῆς και τὴν ἔπτυσαν εἰς τὸ πρόσωπον και μικροῦ θεινὸν νὰ τῆς βγάλουν τοὺς ὀφθαλμοὺς της ἀπὸ ταῖς σφακελιῆς και ἔπειτα διέταξαν και τὴν ἔβαλαν εἰς ἄλλην φυλακὴν ἔνθα ὑπάρχουσιν αἱ γυναῖκες μέχρι περαιτέρων ἀνακρίσεων, ἔπειτα δὲ ἔφερον τὸν ἀξιέπαινον Ν. Παναουδάκη ὃ ὅποιος κατὰ πολλὰ εἶναι διάφορος τῆς οἰκογενείας τοῦ Παναουδάκη ἔν και κατάγεται και λέγεται ἐξ αὐτῶν, ἐπειδὴ αὐτὸς ὑπεσεῖτο μετὰ πολλὰς βασάνους και πολλοὺς ραβδισμοὺς, ἔνεκα ὅπου δὲν συμφῶνει μετὰ τὰς ἐρμηνείας τῶν ἀνακριτῶν δηλαδὴ νὰ λέγῃ ὅτι ὁ Γεώργ. Παπαδάκης και οἱ ἄλλοι ἐφόνευσαν τὸν Τεφίκ. Λυτὸς ὅμως ὡς τίμιος ἄνδρας χωριανὸς ὑποφέρων ἡρωικῶς τὰ μαρτύρια και τὰς βασάνους τῶν χωροφυλακῶν εἰς τὴν κράτησιν τῶν 25 ἡμερῶν εἰς τὰς εἰρκτάς, Ἄν και μετέφερον αὐτὸν εἰς καθὲ νύκτα 5—6 φορές μετὰ δίχως ζῶνῃ και ἐξώδρακα και ὑποδήματα και μισαποθαμμένον ὑπὸ τοῦ ψύχους και τῆς πείνης, οὐδὲν ψεύδος κατέθεσεν πρὸς βλάβην ἡμῶν, ἀλλὰ ἀληθῆ πραγματὰ καταθέτων και ἐπιμένων μέχρι τέλους τῆς ζωῆς αὐτοῦ χωρὶς νὰ διστασθῆται και νὰ ἀγανακτῆ καθ' ἡμῶν εἰμὴ γελῶν και τραγουδῶν καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς διαμονῆς του εἰς τὰς φυλακάς· δὲν ἠμπορῶ νὰ ἐκθέσω τὴν γεναιότητα και ἀνδρίαν ἣν εἶδεξε καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ βασανισμοῦ ἔν και ἀδόκιμος εἰς τοιαύτην θυελ-

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

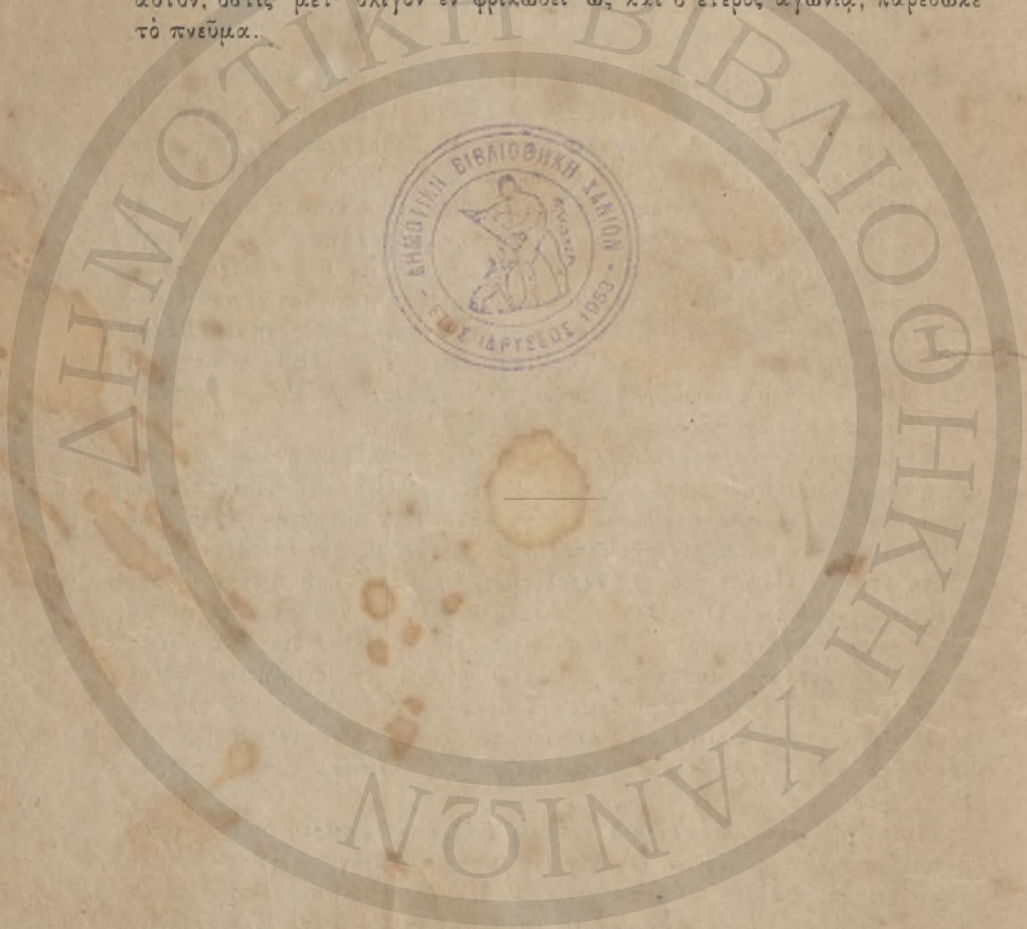
Τὸ δικάσαν αὐτοὺς δικαστήριον καίτοι ἐγίνωσκε τὴν ἀθωότητα τῶν κατηγορουμένων, θέλον κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ Διοικητοῦ Μαχμούτ, ἀντιπροσώπου τῆς Α. Α. Μεγαλειότητος τοῦ Σουλτάνου, νὰ χυθῆ αἷμα χριστιανικὸν πρὸς ἐξαγορὰν τοῦ ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Χαμίλ Μπατρακὴ χυθέντος τουρκικοῦ, κατεδίκασεν αὐτοὺς εἰς θάνατον. Ἐπειδὴ μέχρι τοῦδε ὁ Σουλτάνος ἐπὶ ἐνόχων ἠρνεῖτο νὰ θέτῃ τὴν ὑπογραφήν του εἰς διατάγματα ἐκτελέσεως θανατικῶν ποινῶν, οὐδεὶς προσεδόκα ὅτι πάντως ἀθῶοι ἄνθρωποι καὶ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ κοινῆ καὶ τὴν πεποίθησιν τοῦ δικαστηρίου θὰ ὑφίσταντο τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ δι' ἀγχόνης ἀποτροπαίου θανάτου. Καὶ ὅμως τὴν πρωΐαν τῆς 7ης Ἰανουαρίου ἐ. ἔτ. 1894 οἱ κάτοικοι ἐξέστησαν πρὸ τοῦ φρικώδους θεάματος τῶν κρεμασμένων ἀθῶων χριστιανῶν πρὸ τῶν πυλῶν τοῦ φρουρίου τῆς πόλεως Χανίων.

Ὁ Μαχμούτ τὴν παραμονὴν τοῦ ἀπγχονισμοῦ τῶν ἀθῶων τούτων χριστιανῶν μετέβη ἐξωθεν τῶν πυλῶν τοῦ φρουρίου καὶ ἐξελέξατο τὰς θέσεις ἐνθα ἐμελλόν νὰ στηθῶσεν αἱ ἀγχόνας. Ὑπὸ αὐστηρὰν ἐχεμυθίαν ἐνεπιστεύθη τὴν ἀπόφασιν τῆς ἐκτελέσεως μόνον εἰς τὸν ἐπίσκοπον καὶ τοῦτο ἔπραξε 4 ὥρας πρὸ τῆς ἐκτελέσεως, ἵνα μεριμνήσῃ περὶ τῶν θρησκευτικῶν νομίμων. Ὁ ἐπίσκοπος διέταξεν ἱερεῖα τινὰ ὅσπερ φέρων τὸ ἅγιον ποτήριον περιεφέρετό ἀπὸ συνοικίας εἰς συνοικίαν διαπομπόμενος μετὰ τῶν ἀχράντων μυστηρίων ὑπὸ τῶν ὀργάνων τῆς διοικήσεως, ἀτινα ἐτέθησαν ὁδηγοὶ αὐτοῦ. Ἐπὶ τρεῖς δὲ ὥρας πρὸ τοῦ τόπου τοῦ φοβεροῦ ἐγκλήματος στάς, περιέμενε νὰ ἔλθωσι τὰ θύματα, ἵνα τελευταίαν φορὰν ἐν τῷ κόσμῳ τῆς ἀδικίας κοινωνήσωσι τοῦ οὐρανοῦ πατρὸς, πρὸς ἔν ἐπορεύοντο.

Μετὰ τὴν θεῖαν μετάληψιν πρὸ τοῦ ἐνὸς καλεκαπισίου τοῦ φρουρίου ἐνθα εἶχε στηθῆ ἡ ἀγχόνη διὰ τὸν ἕνα θέσας τὸν βρόγχον εἰς τὸν λαιμὸν τοῦ Παπαδάκη αὐτὸς ὁ ὑπασπιστὴς τοῦ Μαχμούτ καὶ σύρας τὴν ἑτέραν ἄκραν ἀνύψωσεν ὑπὲρ τὴν γῆν τὸ θῦμα, τὸ ὁποῖον μετὰ ὀλιγοχρόνιον φρικτὴν ἀγωνίαν ἐξέπνευσε.

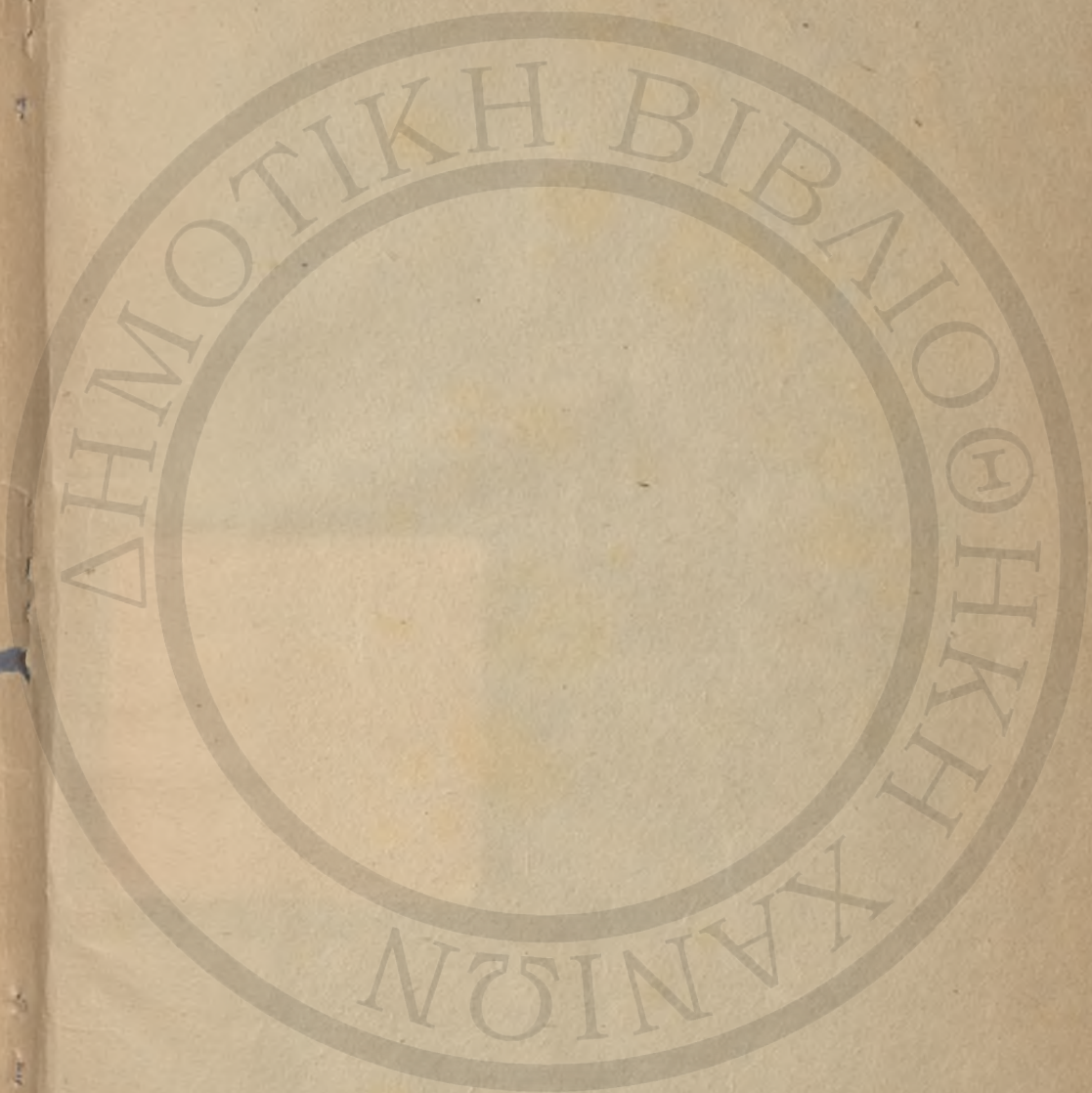
Ἐκεῖθεν δὲ πρὸς τὸ ἕτερον καλεκαπισί ὠδηγήθη ὁ Ἄντ. Λαρεντζάκης, ἐνθα εἶχε στηθῆ ἡ ἑτέρα ἀγχόνη. Ἐκεῖ ὁ ἱερεὺς προσῆλθεν ἵνα καὶ πρὸς αὐτὸν τὴν θεῖαν μετάληψιν προσφέρῃ. Ὁ ἀτυχὴς Λαρεντζάκης ἐν τῇ περὶ δικαιοσύνης τοῦ Θεοῦ πεποιθήσει του, χωρὶς νὰ ἀναλογισθῆ ἐκ τῆς συγκινήσεως, ὅτι αὐτὸς ὁ θεάνθρωπος ὑπέστη τὸν σταυρικὸν θάνατον, ἠρνήθη

νά μεταλάβῃ, εἰπὼν ὅτι δὲν εἶναι δίκαιος ὁ Θεός, ἀφοῦ ἐπιτρέπει ἀθώους
νά κρεμῶσι καὶ εἶπεν εἰς τὸν ἱερέα ν' ἀναχωρήσῃ. Ἄλλὰ τοῦ ἱερέως
ὀλίγα βήματα ἀπομακρυνθέντος μεταμεληθεὶς τὸν ἐκάλεσεν, ἵνα καὶ αὐ-
τὸς κοινωνήσῃ τῆς θείας εὐχαριστίας, ἀλλ' οἱ μὲν στρατιῶται τὸν ἐπαν-
ερχόμενον ἱερέα ἠμπόδισαν, αὐτὸν δὲ ὁ ὑπασπιστὴς τοῦ Μαχμοῦτ λαβὼν
ἐκ τοῦ τραχήλου καὶ θείς τὴν ἀγχόνην ἐπ' αὐτοῦ τῷ λέγει : « τῶρα σὲ
μεταλαβαίνω ἐγὼ » καὶ σύρας τὸ σχοινίον ὑπὲρ τὴν γῆν μετέωρον ἔφε-
ρεν αὐτόν, ὅστις μετ' ὀλίγον ἐν φρικῶδει ὡς καὶ ὁ ἕτερος ἀγωνία, παρέδωκε
τὸ πνεῦμα.

22.2
19.7
4.7
16.7
18.4
2/2
9.8
5-5
16.7

